

SPRAWOZDANIE

z wizytacji Zakładu Karnego w G. obejmującej całokształt zagadnień określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. z 2003 r., Nr 152, poz. 1496).

Wizytację przeprowadził

w okresie od 3-17 kwietnia 2014 r.

Sędzia Sądu Okręgowego w Łomży

Stanisław Guziejko

Zakres wizytacji:

I. Ogólna charakterystyka jednostki penitencjarne str.5

II. Ocena sposobu wykonania zaleceń związanych z poprzednią wizytacją str.7

III. Zagadnienia wynikające z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. 2003 Nr 152, poz. 1496), a w szczególności:

1) legalności wykonywania orzeczonej kary, legalności osadzenia i przebywania skazanych w zakładach karnych oraz ich zwalniania z tych zakładów str.8,

2) wykonywania zadań penitencjarnych i działalności resocjalizacyjnej zakładu karnego oraz przebiegu procesu resocjalizacji skazanych, zwłaszcza przestrzegania praw i obowiązków skazanych oraz zasadności i skuteczności stosowanych metod i środków oddziaływania penitencjarnego, prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen postępów w resocjalizacji i opiniowania skazanych str. 11,

3) działalności zakładu karnego w zakresie rozpoznawania osobowości skazanych, zwłaszcza przeprowadzania badań psychologicznych i psychiatrycznych oraz gromadzenia informacji dotyczących osoby skazanego str. 16,

4) kwalifikowania skazanych do właściwych systemów wykonywania kary, ustalania indywidualnych programów oddziaływania oraz sposobu ich realizacji str. 18,

5) kwalifikowania skazanych jako niebezpiecznych str. 21,

6) prawidłowości zaliczenia skazanych do odpowiednich grup i podgrup klasyfikacyjnych, kierowania do właściwych zakładów karnych, rozmieszczania wewnątrz tych zakładów, jak również dokonywania zmian w tym zakresie str. 21,

7) różnicowania sposobu i warunków wykonywania kary pozbawienia

wolności, kary aresztu i kary aresztu wojskowego str. 22,

8) ustalonego w zakładzie karnym porządku i dyscypliny str. 22.

9) wykorzystywania pracy jako środka oddziaływania penitencjarnego,

przestrzegania przepisów dotyczących czasu, bezpieczeństwa i higieny pracy, kierowania w pierwszej kolejności do odpłatnego zatrudnienia zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych, a także skazanych mających szczególnie trudną sytuację materialną, osobistą lub rodzinną, oraz prawidłowości ustalania należności za pracę str. 23,

- 10) kierowania skazanych do nauczania ogólnego i zawodowego, jak również przestrzegania ustalonych zasad szkolenia i samokształcenia str 29,
- 11) organizowania czasu wolnego skazanych, zwłaszcza zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć wychowania fizycznego i sportowych, oraz pobudzania aktywności społecznej skazanych str 32,
- 12) prawidłowości przyznawania nagród, ulg i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego oraz wymierzania kar dyscyplinarnych i wykorzystywania ich jako środka oddziaływania penitencjarnego str 33,
- 13) współdziałania ze społeczeństwem, zwłaszcza z zakładami pracy zatrudniającymi skazanych, placówkami oświatowo- wychowawczymi i rodzinami skazanych oraz pozyskiwania ich do udziału w procesie wychowawczym str 34,
- 14) przestrzegania praw skazanych w zakresie korzystania z praktyk i posług religijnych, uczestniczenia w prowadzonym nauczaniu religii i udziału w działalności charytatywnej i społecznej kościoła lub innego związku wyznaniowego str 36,
- 15) warunków bytowych skazanych, stanu opieki medycznej i stanu sanitarnego str 37,
- 16) prawidłowości i terminowości załatwiania próśb, skarg i wniosków skazanych str 46,
- 17) kolejności wykonywania orzeczeń, jak również prawidłowości zawiadamiania o przystąpieniu do wykonania orzeczenia lub o braku możliwości przystąpienia do jego wykonywania oraz przysyłania obliczenia kary str 51,
- 18) prawidłowości i terminowości realizacji świadczeń alimentacyjnych oraz innych należności stwierdzonych tytułem wykonawczym str 51,
- 19) przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie w zakładzie karnym, w tym przepisów dotyczących użycia broni, siły fizycznej i środków przymusu bezpośredniego str 53,
- 20) prawidłowości postępowania administracji zakładu karnego w razie ujawnienia popełnienia przestępstwa, a także w wypadkach buntów, samouszkodzeń i zgonów str 54,
- 21) zakresu, terminowości i trafności podejmowanych czynności mających na celu przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego str 58,
- 22) udzielania pomocy postpenitencjarnej, zwłaszcza w zakresie uzyskania przez skazanego dokumentów tożsamości, znalezienia pracy i zakwaterowania po zwolnieniu z zakładu karnego, a także pomocy w ustaleniu niezdolności do pracy i prawa do renty z tytułu tej niezdolności str 58,

IV. Zalecenia powizytacyjne str.60.

Z uwagi na specyfikę Zakładu Karnego w G. niektóre z punktów wyszczególnionych wyżej omówiono łącznie.

I. Ogólna charakterystyka jednostki penitencjarnej.

Zakład Karny w G. został formalnie powołany do życia Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości o wykazie jednostek penitencjarnych i ich przeznaczeniu z dnia 2 stycznia 1996 r., z tym że wówczas faktycznie pozostawał on jednostką penitencjarną w budowie. Jeszcze do końca 1998 r. administracyjnie obsługiwany był przez Zakład Karny w B., dopiero od 1 stycznia 1999 r. został usamodzielniony. Pierwszy transport skazanych zgodnie z decyzją Dyrektora Okręgowego SW w (...)przybył tu w dniu 11 czerwca 1999 r.

Aktualnie Zakład Karny w G. jest zakładem typu półotwartego i otwartego dla mężczyzn odbywających karę po raz pierwszy. Zgodnie z Zarządzeniem nr 9 Dyrektora Generalnego z dnia 01.02.2011r. zmieniającego zarządzenie w

sprawie określenia przeznaczenia zakładów karnych usankcjonowano stan faktyczny poprzez likwidację zawieszonych kilka lat wcześniej oddziałów: oddziału zakładu karnego typu otwartego dla młodocianych oraz oddziału zakładu karnego typu półotwartego dla młodocianych.

Jego pojemność początkowo została ustalona i zatwierdzona przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w dniu 11 grudnia 2000r. na 171 miejsc, a po adaptacji budynku administracyjnego i przeniesieniu się tam administracji od 4 października 2001 r. na 225 miejsc.

Od czasu ostatniej wizytacji, która została przeprowadzona w dniu 13 kwietnia 2010 r. zaludnienie oddziałów mieszkalnych sukcesywnie się zmniejszało. Przekroczenie normy powierzchni w celi mieszkalnej (...) m² na jedną osobę w kolejnych latach występowało sporadycznie. Mimo przeludnienia w jednostce osadzeni przebywali w warunkach zgodnych z ustawową normą powierzchni mieszkalnej, ponieważ rozmieszczeni byli w celach, w których zostały zwolnione miejsca przez osadzonych przebywających na przepustkach poza terenem jednostki. Obecnie jednostka nie jest przeludniona. W dniu 31.03.2014r. na ewidencji jednostki znajdowało się 219 osadzonych, w tym 1 na ucieczce. Faktycznie więc przebywało 218 osadzonych, co stanowiło 96,8% pojemności jednostki.

W jednostce funkcjonują obecnie cztery oddziały:

I - oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 42 miejsca;

II - oddział podzielony na dwa 2 i 2A - 2 to oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 42 miejsca, 2A to oddział zakładu karnego typu otwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 19 miejsc;

III- oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 61 miejsc;

IV - oddział zakładu karnego typu półotwartego dla odbywających karę po raz pierwszy o pojemności 61 miejsc.

II. Ocena sposobu wykonywania zaleceń związanych z poprzednią wizytacją.

Ostatnia wizytacja w Zakładzie Karnym w G. miała miejsce w dniach 12-16 kwietnia 2010 r. i była przeprowadzona przez sędziego Stanisława Guziejko Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w (...). Wizytacja obejmowała całokształt zagadnień określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz.U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1496).

Wizytacja powyższa pozytywnie oceniła funkcjonowanie Zakładu Karnego w G. na wszystkich odcinkach, zaś w celu jeszcze lepszego funkcjonowania ZK zalecono:

1. dalszą dbałość o przestrzeganie terminów dokonywania ocen postępów skazanych w resocjalizacji;
2. dalsze kontynuowanie starań o systematyczny spadek liczby osadzonych związanych z podkulturą więzienną;
3. niedopuszczanie do przewlekłości postępowania na odcinku przesyłania korespondencji do sądu, zwłaszcza opinii i pism złożonych przez skazanych do administracji celem ich przesłania sądowi (szczególnie wnioski o przerwę, warunkowe przedterminowe zwolnienie i zażaleń na decyzje);
4. dążenie do pozyskania środków na badania lekarskie związane z zatrudnieniem skazanych;
5. w trakcie oddziaływań penitencjarnych nakłaniać skazanych do podejmowania nauczania i uczestniczenia w organizowanych kursach zawodowych;
6. systematyczne prowadzenie pracy rozpoznawczej przez wychowawców i oddziałowych;

7. dążenie do tego aby jak najwięcej skazanych odbywało karę w systemie programowanego oddziaływania.

Zaleceniem o charakterze priorytetowym było podjęcie przez Dyrektora Zakładu Karnego czynności zmierzających do zapewnienia normy mieszkalnej na jednego skazanego nie mniejszej niż 3 metry kwadratowe.

Obecnie przeprowadzona kontrola stwierdziła, że zalecenia te zostały wykonane (zgodnie z pismem dyrektora jednostki sygn. akt DD-0912/2/10 (...) z dn. 29 czerwca 2010 r.).

III. Zagadnienia wynikające z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. 2003 Nr 152, poz. 1496),

1). Legalność wykonywania orzeczonej kary, legalność osadzania i przebywania skazanych w zakładzie karnym oraz ich zwalniania z zakładu.

Do tutejszego zakładu karnego skazani, ukarani i niekiedy tymczasowo aresztowani (po zapadnięciu wobec nich nieprawomocnego wyroku sądu I instancji, którzy wyrazili zgodę na stosowanie wobec nich regulaminu wykonywania kary pozbawienia wolności), trafiają wyłącznie w wyniku przetransportowania z innych jednostek penitencjarnych, w których dokonano już kontroli legalności pozbawienia ich wolności. Niemniej przy przyjęciu z transportu ponownie dokładnie sprawdzane są dokumenty stanowiące podstawę osadzenia. Są to orzeczenia, o jakich mowa w §25, §26, §27 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 października 2012 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności, wraz z nakazem przyjęcia spełniające przy tym wymogi formalne określone w § 5 tegoż rozporządzenia. Zazwyczaj w poprzednich jednostkach penitencjarnych dokonano już obliczenia kary, co nie zwalnia od obowiązku sprawdzenia jego poprawności w myśl § 60 po przetransportowaniu. Stwierdzenie nieprawidłowości skutkuje koniecznością dokonania tej czynności na nowo. Obliczenia kary dokonuje się tu także np. w wypadku wprowadzenia do wykonania kolejnego orzeczenia lub uprawomocnienia się wyroku wobec tymczasowo aresztowanych, o jakich mowa wyżej.

Wybrano losowo następujące akta osobowe: osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...), osadzonego / IDO (...).

Obliczenia kar były dokonane prawidłowo, sprawdzenie obliczeń kar dokonanych w poprzedniej jednostce udokumentowane zostało podpisem funkcjonariusza działu ewidencji na druku obliczenia kary, zaś przyjęcie obliczenia kary do wiadomości było potwierdzone na drukach datą i podpisem osadzonych. Fakt dokonania kontroli akt po przetransportowaniu był każdorazowo potwierdzany na obwołucie akt ewidencyjnych podpisem funkcjonariusza działu ewidencji.

W razie wątpliwości co do rozstrzygnięć dotyczących okresów zaliczanych przez sąd na poczet kary administracja zakładu karnego zwracała się do sądu, który wydał orzeczenie, w trybie art. 420 §1 lub § 2 kpk, jak również w trybie art. 13 kkw o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzutów co do obliczenia kary.

Przykładowo - 01.10.2013r. zwrócono się w takiej właśnie kwestii do Sądu Rejonowego w Węgrowie Sekcja Wykonawcza VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w S. w sprawie osadzonego / IDO (...), 20.08.2013r. do Sądu Okręgowego w Siedlcach III Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych w sprawie osadzonego / IDO (...), 9.04.2013r. do Sądu Rejonowego w Białymstoku VII Wydział Karny w sprawie osadzonego / IDO (...), 15.07.2013r. do Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa IV Wydział Karny w sprawie osadzonego / IDO (...),

17.04.2012r. do Sądu Rejonowego w Białymstoku XV Wydział Karny w sprawie osadzonego (...), 06.11.2013r. do Sądu Rejonowego w Płońsku II Wydział Karny w sprawie osadzonego / IDO (...).

Czuwanie nad legalnością przebywania osadzonych w zakładzie karnym umożliwiają kalendarze zwolnień tymczasowo aresztowanych i skazanych. Każdego dnia przed zakończeniem urzędowania kierownik działu ewidencji kontroluje, czy przygotowano dokumenty wszystkich osób podlegających tego dnia zwolnieniu oraz w dniach następnych, jeśli są to dni wolne od pracy. Czynność tę potwierdza adnotacją "sprawdziłem" i podpisem oraz odciskiem stempla na właściwej stronie kalendarza. Niezależnie od powyższego funkcjonują kalendarze zwolnień wymienione wyżej prowadzone w oparciu o program komputerowy N(...).

Nie budzi wątpliwości również prawidłowość zwolnień z zakładu karnego. W okresie od stycznia do końca marca 2014r. zwolniono 65 osób, w tym 1 osobę z powodu przerwy w odbywaniu kary.

Zbadano losowo wybrane akta kilkunastu osób zwolnionych - / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...).

We wszystkich powyższych aktach w potwierdzeniu legalności zwolnienia wpisano datę i powód zwolnienia oraz potwierdzono legalność zwolnienia przez kierownika działu ewidencji i dyrektora zakładu karnego. Za nim komplet dokumentów stanowiących podstawę zwolnienia (w kilku przypadkach było to postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu z nakazem zwolnienia). Na obwołucie akt osobowych części A także umieszczono adnotację o zwolnieniu osadzonego ze wskazaniem daty i powodu, jak również miejsca, do którego udał się po zwolnieniu opatrzoną podpisami kierownika działu ewidencji i dyrektora zakładu karnego z datą i odciskiem stempla. We wszystkich wypadkach porównano daty zwolnienia z datą otrzymania dokumentów i były one zgodne.

W przypadku udzielenia przerwy w odbywaniu kary zwalniany poucza się o tym, kiedy i do jakiej jednostki ma zgłosić się do dalszego odbywania kary, a przyjęcie do wiadomości tej informacji potwierdza datą i czytelnym podpisem. Akta takich osób przesyłane są tymże właściwym jednostkom penitencjarnym.

2). Wykonywanie zadań penitencjarnych i działalność resocjalizacyjna zakładu karnego oraz przebieg procesu resocjalizacji skazanych, zwłaszcza przestrzegania praw i obowiązków skazanych oraz zasadności i skuteczności stosowanych metod i środków oddziaływania penitencjarnego, prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen postępów w resocjalizacji i opiniowania skazanych.

Stosownie do § 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych (z późn. zm.) Dyrektor Zakładu Karnego w G. w ramach koordynowania oddziaływań penitencjarnych i sprawowanego nadzoru dba o ich jednolitość w jednostce. Oddziaływania penitencjarne są realizowane przez oddział penitencjarny i dział penitencjarny. Obsadę kadrową oddziału penitencjarnego stanowi zastępca dyrektora zakładu karnego oraz wyznaczeni funkcjonariusze i pracownicy jednostki realizujący zadania służbowe wykonywane na rzecz osadzonych zgodnie z merytorycznym zakresem działania poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki. Obsadę działu penitencjarnego stanowi siedmiu funkcjonariuszy służby więziennej oraz jeden pracownik cywilny. Wszyscy oni legitymują się wyższym wykształceniem magisterskim. Obsadę działu stanowią kierownik działu, czterech wychowawcy oddziałów, wychowawca ds. kulturalno- oświatowych, wychowawca ds. pomocy postpenitencjarnej i biblioteki oraz psycholog.

Obsada kadrowa w pionie penitencjarnym w chwili obecnej jest optymalna. Specyfika tej jednostki, która jest mała, wymaga jednak niekiedy wykonywania przez nich - w razie takiej potrzeby - również innych zadań np. dokonywanie kontroli zatrudnienia zewnętrznego, nadzorowanie grupy skazanych uczestniczących w zajęciach praktycznych w ramach realizowanych kursów i szkoleń zawodowych.

Ponieważ prowadzone w zakładach karnych oddziaływania na skazanych mające na celu osiągnięcie celów kary pozbawienia wolności, muszą - stosownie do art. 67 §3 kkw - odbywać się przy poszanowaniu ich praw i

wymaganiu wypełniania przez nich obowiązków, oczywista jest konieczność zapoznania skazanych z tymi prawami i obowiązkami. W Zakładzie Karnym w G. skazani o prawach, obowiązkach oraz o obowiązującym w zakładzie porządku wewnętrznym informowani są podczas rozmowy po przetransportowaniu przeprowadzanej przez funkcjonariuszy działu penitencjarnego. Rozmowa taka, jak wynika z analizowanych teczek osobo poznawczych, w każdym wypadku miała miejsce tego samego lub najpóźniej w ciągu dwóch dni po przetransportowaniu.

I tak przykładowo: osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 23.04.2012 r. -rozmowę przeprowadzono 24.04.2012 r. , osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 14.03.2014 r.-rozmowę przeprowadzono 14.03.2014 r., osadzony / IDO (...) do jednostki 14.03.2014 r. -rozmowę przeprowadzono 14.03.2014 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 04.02.2014 r. - rozmowę przeprowadzono 04.02.2014 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 08.08.2013 r. - rozmowę przeprowadzono 09.08.2013 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 26.11.2013 r. -rozmowę przeprowadzono 26.11.2013 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 17.02.2014 r. - rozmowę przeprowadzono 17.02.2014 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 08.01.2014 r. - rozmowę przeprowadzono 08.01.2014 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 30.01.2014 r. -rozmowę przeprowadzono 30.01.2014 r., osadzony / IDO (...) przybył do jednostki 12.11.2012 r. r. -rozmowę przeprowadzono 13.11.2012 r.

W każdej celi znajduje się tekst zarządzenia Dyrektora Zakładu Karnego w G. w sprawie ustalenia porządku wewnętrznego w Z. Karnym w G.. Pełne teksty kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu organizacyjnoporządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i innych przepisów wykonawczych są do dyspozycji w bibliotece oraz u wychowawców.

Zbadano losowo wybrane teczki osobo poznawcze dla dokonania sprawdzenia prawidłowości i terminowości dokonywania okresowych ocen i opiniowania skazanych. Terminowość ocen przedstawiała się następująco:

- osadzony / IDO (...) karę pozbawienia wolności odbywa od dnia, przyjęty do ZK G. w dniu 10.04.2013 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 22.05.2013 r. - dokonano w dniu 22.05.2013 r., a następnie do 21.11.2013 r. - dokonano 21.11.2013 r.

- osadzony / IDO (...), przyjęty do ZK G. w dniu 25.05.2011 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 08.12.2011 r.- dokonano w dniu 08.12.2011 r., a następnie w dniu 05.06.2012 r., 05.12.2012 r., 16.05.2013 r., 17.07.2013 r., 15.01.2014 r., 12.03.2014 r.

- osadzony / IDO (...) przyjęty do ZK G. w dniu 23.08.2013 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 22.01.2014 r.-dokonano w dniu 22.01.2014 r.

- osadzony / IDO (...) przyjęty do ZK G. w dniu 02.11.2011 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 30.11.2011 r.-dokonano w dniu 30.11.2011 r., a następnie w dniu 24.05.2012 r., 20.11.2012 r., 27.03.2013 r., 17.09.2013 r., 12.03.2014 r.

- osadzony / IDO (...) przyjęty do ZK G. w dniu 30.01.2014 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 20.03.2014 r. - dokonano w dniu 05.03.2014 r., a następnie w dniu 19.03.2014 r.

- osadzony / IDO (...) przyjęty do ZK G. w dniu 23.01.2014 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 07.04.2014 r. -dokonano w dniu 12.03.2014 r.

- osadzony /IDO (...) przyjęty do ZK G. w dniu 06.06.2013 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 23.11.2013 r. - dokonano w dniu 19.06.2013 r., a następnie w dniu 18.12.2013 r.

- osadzony / (...) przyjęty do ZK G. w dniu 16.10.2012 r. Należało dokonać oceny okresowej do dnia 11.04.2013 r. - dokonano w dniu 07.11.2012 r, a następnie 24.04.2013 r., 23.10.2013 r.

Powyższe wskazuje, że obowiązek dokonywania okresowych ocen w nieprzekraczalnym terminie do 6 miesięcy od poprzedniej - stosownie do § 48 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie

regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności jest przestrzegany. Należy zwrócić uwagę, że w trakcie obecnej, jak i poprzedniej kontroli nie odnotowano nawet niewielkich opóźnień, co zdarzało się w latach wcześniejszych.

Zastrzeżeń nie budzi również merytoryczna zawartość sporządzanych ocen, które w pełni uwzględniają wskazania § 48 i 49 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności.

Właściwe są także opinie o skazanych sporządzane na polecenia sądów w związku z wnioskami o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary, przerwy w karze bądź zmianę sposobu odbywania kary na system dozoru elektronicznego. Są obszerne, szczegółowe i dostarczają niezbędnych informacji o zachowaniu skazanych przed i po popełnieniu przestępstwa, postawie w trakcie odbywania kary, udzielonych mu nagrodach i wymierzonych karach regulaminowych, stopniu realizacji indywidualnego programu oddziaływania. Zawierają prognozę kryminologiczno-społeczną opartą o analizę czynników wymienionych w § 26 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych i § 37 Zarządzenia nr 2/04 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych (z późniejszymi zmianami).

Swoistym kryterium trafności prognoz kryminologiczno-społecznych jest terminowość powrotów z udzielanych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego. Tak więc

-w 2011 r. na ogólną liczbę 687 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 1 przypadki niepowrotu, co stanowi 0,14% wszystkich udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego.

- w 2012 r. na ogólną liczbę 629 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 4 przypadki niepowrotu, co stanowi 0,6% wszystkich udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego.

- w 2013 r. na ogólną liczbę 495 udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego odnotowano 2 przypadki niepowrotu, co stanowi 0,4% wszystkich udzielonych przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego.

-W pierwszym kwartale 2014 r. na 122 udzielonych przepustek i zezwoleń nie odnotowano niepowrotu.

3). Działalność zakładu karnego w zakresie rozpoznawania osobowości skazanych, zwłaszcza przeprowadzanie badań psychologicznych i psychiatrycznych oraz gromadzenie informacji dotyczących osoby skazanego.

Wstępne rozpoznanie osobowości skazanych odbywa się bezpośrednio po ich przyjęciu do zakładu karnego zgodnie z § 9 i 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i § 23 i 24 Zarządzenia nr 2/04 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych (z późniejszymi zmianami) przez wychowawców ewentualnie również psychologa. Ma więc to miejsce poza tutejszą jednostką. Natomiast właściwe badania osobo-poznawcze w tymże zakładzie karnym rozpoczyna rozmowa po przetransportowaniu.

Badania osobo-poznawcze - stosownie do § 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych - polegają na analizie danych osobowych skazanych, informacji dotyczących życia rodzinnego skazanego, jego kontaktów społecznych, przyczyn i okoliczności popełnienia przestępstwa, uprzedniej karalności, stopnia podatności

na wpływy podkultury przestępczej, zachowań wskazujących na możliwość występowania zaburzeń psychicznych albo uzależnienia od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, umiejętności przystosowania się skazanego do warunków i wymagań zakładu i wyników badań psychologicznych. Dane te uzyskiwane są poprzez wywiad i rozmowy ze skazanym, obserwacje jego zachowań, wykorzystanie wyników badań psychologicznych, analizę dokumentów dotyczących skazanego tj. wywiadu środowiskowego oraz informacji przesłanych przez sąd, rozmowy i korespondencję z rodziną skazanego i innymi osobami mu bliskimi.

W stosunku do niektórych skazanych § 11 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych przewiduje obowiązek sporządzenia orzeczenia psychologiczno-penitencjarnego. W tutejszej jednostce nie ma ośrodka diagnostycznego. W razie konieczności sporządzenia takiego orzeczenia skazanemu przebywającemu w zakładzie, kieruje się go do Ośrodka (...) przy Areszcie Śledczym w B., a w nagłych przypadkach orzeczenie psychologiczno-penitencjarne sporządza psycholog ZK (w bieżącym roku nie sporządził żadnego orzeczenia).

W tym miejscu pragnę nadmienić, że zgodnie z pismem Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dnia 22.11.2013r w zakładzie tym nie przebywają osadzeni, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym lub umiarkowanym.

4). Kwalifikowanie skazanych do właściwych systemów wykonywania kary, ustalanie indywidualnych programów oddziaływania oraz sposób ich realizacji.

Intensywność oddziaływań resocjalizacyjnych zależy od systemu w jakim wykonywana jest kara pozbawienia wolności. Kodeks karny wykonawczy przewiduje możliwość odbywania jej w jednym z trzech systemów - zwykłym, programowanym oddziaływania oraz terapeutycznym.

W Zakładzie Karnym w G. skazani odbywają kary we wszystkich trzech systemach. Jednostka nie posiada jednak oddziału dla skazanych zakwalifikowanych do odbywania kary w systemie terapeutycznym. Zatem klasyfikacja do systemu terapeutycznego poza oddziałem następuje w momencie konieczności objęcia skazanego tzw. "krótką interwencją". Z reguły obejmowani są nią osadzeni, wobec których brak jest możliwości zastosowania pełnej terapii lub wymagający motywacji do podjęcia terapii.

Natomiast w sytuacji konieczności objęcia skazanego długoterminową pomocą specjalistyczną z uwagi na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających, niepełnosprawność fizyczną bądź zaburzenia psychiczne czy upośledzenie umysłowe, skazany taki typowany jest przez psychologa bądź służbę zdrowia i kierowany decyzją komisji penitencjarnej do odbywania kary w oddziale terapeutycznym. Na dzień 31 marca 2014 r. w jednostce nie przebywał żaden skazany zakwalifikowany do systemu terapeutycznego.

Skazani klasyfikowani są do systemu programowanego oddziaływania po wyrażeniu przez nich zgody. Oddziaływania resocjalizacyjne są uprawnieniem osadzonego, bowiem o ile on sam ich nie zaakceptuje, nie przyniosą oczekiwanego efektu. Ponieważ jednak właśnie system programowanego oddziaływania stwarza najlepsze warunki do osiągnięcia celów kary, funkcjonariusze działu penitencjarnego motywują - z dobrym rezultatem - takich skazanych do wyrażenia zgody na odbywanie kary w systemie programowanego oddziaływania. Ponad połowa trafiających do jednostki skazanych w systemie zwykłym jest przez wychowawców skutecznie motywowana do opracowania i realizowania indywidualnych programów oddziaływań.

Należy tu wspomnieć o zdarzających się przypadkach transportowania do jednostki skazanych zakwalifikowanych do odbywania kary w systemie programowanego oddziaływania, którzy nie mieli opracowanego programu. Wówczas cały proces opracowania indywidualnego programu oddziaływań spoczywa na wychowawcy oddziału.

Na dzień 31 marca 2014 r. na ogólną liczbę 219 osadzonych - 190 z nich odbywało karę w systemie programowanego oddziaływania tj. 86,76% populacji. Należy podkreślić nadto, iż pozostali skazani P-2/z to w większości osoby, wobec

których wykonywane są krótkoterminowe kary zastępcze, a także skazani przetransportowani do tutejszej jednostki w okresie ostatniego miesiąca.

Skazani odbywający karę po raz pierwszy tylko wówczas odbywają karę w systemie programowanego oddziaływania, gdy po przedstawieniu im projektu programu oddziaływania, wyrażą zgodę na współudział w jego opracowaniu i wykonaniu.

Należy ocenić, iż każdy program opracowywany jest zgodnie z § 14 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Realizacja zadań programu jest systematycznie oceniana i w zależności od potrzeby po dokonaniu tej oceny, jest on aktualizowany. Przykładowo na posiedzeniu komisji penitencjarnej w dniu 02.01.2014 r. zaakceptowano indywidualny program oddziaływania skazanych: / IDO (...) i / IDO (...). Na posiedzeniu w dn. 30.01.14 r. zaakceptowano indywidualny program oddziaływania skazanych: / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...), / IDO (...).

W związku z czym przeklasyfikowano ich z podgrupy P - 2/z do podgrupy P - 2/p. Łącznie w I kwartale 2014 r. indywidualny program oddziaływania ustalono dla 77 skazanych.

W dniu 3 kwietnia 2013r przeprowadziłem rozmowy z osadzonymi w celach 303, 313 i 314 /IDO - (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...). Osadzeni nie zgłosili jakichkolwiek skarg na pracowników tego zakładu karnego. Chwalili natomiast współpracę z wychowawcą E. K..

W tym miejscu chciałbym również wspomnieć, że Dyrektor Zakładu Karnego w G. wystąpił z licznymi wnioskami do sądu o odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W 2012r złożył ich 12 zaś ze strony skazanych było ich 92, natomiast w 2013 dyrektor tego zakładu wystąpił aż z 51 wnioskami, a ze strony skazanych z tego zakładu było ich tylko 41. Chciałbym jednak w tym miejscu wyczulić administrację zakładu karnego szczególnie w jednej sytuacji, a mianowicie w stosunku do skazanych z art. 207§1 kk. Moje uwagi dotyczą zwłaszcza miejsca gdzie ma odbywać tę karę, a mianowicie należy zwrócić szczególną uwagę czy nie jest to miejsce zamieszkania osób pokrzywdzonych. Stosownie bowiem do art.6 pkt 1 ppkt 4 i art.11 pkt.1 ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego konieczna jest zgoda osób pełnoletnich zamieszkujących wspólnie ze skazanym. W sytuacji skazania za znęcanie się mogą wśród tych osób być pokrzywdzeni na których może być wywierana presja, a w związku z tym przeżywać dodatkową niczym nie uzasadnioną traumę. Ponadto zgody tych osób mogą być w jakiś sposób wymuszone o czym orzekający sąd może nie wiedzieć. Dlatego w sytuacji skazania z art.207 § 1 kk należy zachować szczególną ostrożność przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie wystąpienia z wnioskiem o odbywanie kary przez skazanego w systemie dozoru elektronicznego.

5). Kwalifikowanie skazanych jako niebezpiecznych.

6). Prawdliwość zaliczania skazanych do odpowiednich grup i podgrup klasyfikacyjnych, kierowanie do właściwych zakładów karnych, rozmieszczanie wewnątrz tych zakładów, jak również dokonywanie zmian w tym zakresie.

Z uwagi na przeznaczenie jednostki do Zakładu Karnego w G. nie trafiają skazani stwarzający poważne zagrożenie społeczne, wymagający osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi zakładu karnego (tzw. "niebezpieczni").

Zaliczanie skazanych do właściwych grup i podgrup klasyfikacyjnych, dokonuje się go niezwłocznie po rozpoczęciu wykonywania prawomocnego orzeczenia. Osoby przetransportowane do tutejszej jednostki są już zaklasyfikowane do P-2 lub P-3. Nie zwalnia to jednak od obowiązku dokonania weryfikacji, niezwłocznie po ujawnieniu nowych okoliczności mających wpływ na klasyfikację. Prawdliwość uprzednio dokonanej klasyfikacji jest sprawdzana bezpośrednio po przyjęciu osadzonego przez funkcjonariuszy działu ewidencji oraz działu penitencjarnego.

Zgodnie z art. 76 oraz 89 kk komisja penitencjarna kieruje skazanego do odpowiedniego typu zakładu karnego oraz systemu odbywania kary pozbawienia wolności. W bieżącym roku (do 31.03.2014 r.) odbyło się już 38

posiedzeń komisji. Wykładnikiem prawidłowości podejmowanych decyzji w zakresie klasyfikacji jest fakt, że wszystkie dotychczasowe skargi skazanych na decyzje komisji penitencjarnej w Zakładzie Karnym w G. zostały uznane za niezasadne.

7). Różnicowanie sposobu i warunków wykonywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu i aresztu wojskowego.

W tutejszym zakładzie karnym nie jest wykonywana kara aresztu wojskowego, natomiast trafiają tu ukarani karą aresztu. Mają oni stosownie do art. 99 kkw odbywać karę oddzielnie od skazanych w przeznaczonych do tego pomieszczeniach. W dniu 31.03.2014r. żaden osadzony nie odbywał w tej jednostce zastępczej kary aresztu.

8). Ustalony w zakładzie karnym porządek i dyscyplina.

Porządek wewnętrzny w zakładzie regulowany jest zarządzeniem nr (...) Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dnia 28 sierpnia 2013 r. Ustalił on obowiązujące tu zasady we wszystkich kwestiach szczegółowo wskazanych w § 14 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Należy ocenić, iż nie znalazły się w nim żadne uregulowania sprzeczne z przepisami kodeksu karnego wykonawczego i regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności.

Zachowania skazanych zgodne z ustalonym porządkiem są nagradzane, zaś jego zawinione naruszenia stanowią - przekroczenia skutkujące odpowiedzialnością dyscyplinarną. Konieczność podporządkowania się wynikającym z niego szczegółowym nakazom i zakazom skutkuje tworzeniem się podkultur przestępczych. Istnienie struktur nieformalnych nie stanowi tu poważnego problemu. Zwykle przynależność skazanych do grypujących ma charakter deklaracyjny i jest wynikiem zetknięcia się ich z podkulturą przestępczą w poprzednich jednostkach.

Na dzień 31.03.2014 r. na 219 osadzonych - 12 deklaroowało przynależność do struktur nieformalnych, co stanowi 5,48 % populacji osadzonych. Warto zauważyć, że od kilku lat wielkość ta ma tendencję spadkową. Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż od kilku lat nie odnotowano na tym tle żadnych negatywnych zachowań skazanych. W jednostce jest opracowany harmonogram przeciwdziałania podkulturze przestępczej i w ramach realizacji zadań w nim zawartych podejmowane są stałe - dotychczas skuteczne - działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków istnienia podkultury.

9). Wykorzystywanie pracy jako środka oddziaływania penitencjarnego, przestrzeganie przepisów dotyczących czasu, bezpieczeństwa i higieny pracy, kierowania w pierwszej kolejności do odpłatnego zatrudnienia zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych, a także skazanych mających bardzo trudną sytuację materialną, osobistą lub rodzinną oraz prawidłowości ustalania należności za pracę.

W okresie 2011r. - 2013r. w Zakładzie Karnym w G. funkcjonowały różne formy zatrudnienia osadzonych:

odpłatne przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostki,

nieodpłatne przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostki zgodnie z art. 123 a § 1 Kkw,

odpłatne w firmach nie związanych strukturalnie z więziennictwem,

nieodpłatne przy pracach publicznych,

nieodpłatne przy pracach na cele charytatywne.

Poziom zatrudnienia w 2011 roku w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc Zatrudnienie odpłatne Zatrudnienie nieodpłatne

Zakład Karny

Kontrahent pozawięzienny

Zakład Karny

Samorząd terytorialny

Cele charytatywne

Styczeń 40 44 14 32 4

Luty 38 42 10 26 3

Marzec 47 16 9 43 7

Kwiecień 43 16 7 47 18

Maj 38 18 17 49 15

Czerwiec 40 19 28 57 12

Lipiec 38 22 23 57 4

Sierpień 41 24 19 46 3

Wrzesień 42 27 15 41 3

Październik 52 25 8 43 4

Listopad 44 26 6 39 3

Grudzień 46 25 18 61 4

Średnio 42,42 25,33 14,5 45,08 6,67

Poziom zatrudnienia w 2012 roku w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc Zatrudnienie odpłatne Zatrudnienie nieodpłatne

Zakład Karny

Kontrahent pozawięzienny

Zakład Karny

Samorząd terytorialny

Cele charytatywne

Styczeń 45 19 23 51 5

Luty 41 17 13 46 4

Marzec 41 26 16 50 3

Kwiecień 37 19 19 49 19

Maj 34 18 23 50 19

Czerwiec 32 23 16 47 20

Lipiec 31 25 30 56 17

Sierpień 31 24 19 57 17

Wrzesień 33 24 22 49 20

Październik 33 19 19 43 15

Listopad 46 21 13 51 6

Grudzień 45 18 11 51 5

Średnio 37,42 21,08 18,67 50 12,5

Poziom zatrudnienia w 2013 roku w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc Zatrudnienie odpłatne Zatrudnienie nieodpłatne

Zakład Karny

Kontrahent pozawięzienny

Zakład Karny

Samorząd terytorialny

Cele charytatywne

Styczeń 43 26 14 51 5

Luty 42 23 16 41 5

Marzec 38 26 22 43 6

Kwiecień 33 25 19 48 14

Maj 38 23 15 49 14

Czerwiec 35 25 17 62 11

Lipiec 32 27 19 54 12

Sierpień 33 26 20 46 9

Wrzesień 30 26 18 48 6

Październik 24 26 23 46 10

Listopad 33 28 14 41 7

Grudzień 33 34 18 41 7

Średnio 34,5 26,25 17,92 47,5 8,83

Poziom zatrudnienia w 2014 roku w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc Zatrudnienie odpłatne Zatrudnienie nieodpłatne

Zakład Karny

Kontrahent pozawięzienny

Zakład Karny

Samorząd terytorialny

Cele charytatywne

Styczeń 31 31 18 36 6

Luty 36 29 14 38 5

Marzec 32 22 21 42 5

W okresie objętym kontrolą największą grupą byli skazani zatrudnieni na rzecz samorządów terytorialnych. Średnia za lata 2011 - 2013 wyniosła 47,53 osoby. Następną grupą byli skazani zatrudnieni odpłatnie przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostki. Średnio w skali trzech lat przy ilości kolejno 20,18 i 17 przyznanych jednostce etatów kalkulacyjnych zatrudnienie to wyniosło 38,11 osoby. Znaczącą formą zatrudnienia w Zakładzie Karnym w G. w dobie kryzysu była grupa skazanych skierowanych do prac na rzecz kontrahentów poza więziennych. Średnio w skali trzech lat zatrudnienie to wyniosło 24,22 osób. Zatrudnienie nieodpłatne prowadzone na rzecz jednostki w omawianym okresie wyniosło średnio 17,03 osoby. Kolejną grupą byli skazani skierowani do pracy na cele charytatywne, a średnia za okres objęty kontrolą wyniosła 9,33 osoby. Inne formy zatrudnienia w Zakładzie Karnym w G. nie były prowadzone.

W latach 2011 - 2013 Zakład Karny w G. współpracował z następującymi firmami i instytucjami:

1. Kontrahenci poza więzienni (zatrudnienie odpłatne):

" Ubojnia (...) R. R. w P.,

" (...) J. K. w R.,

" " (...) kuchenne" R. R. w G.,

" Handel i Usługi A. W. w S.,

" (...) (...) " P. S. w Ł.,

" (...) W. B. w G.,

Przedsiębiorstwo Handlowe I. " Z. P. w G.,

" Usługi i Produkcja (...) D. K. w G.,

" „ (...) " w G.,

" (...) M. L. w G.,

" „Biuro Doradztwa (...) M. K. w G., (...) T. Z. w Ł.

" „Gospodarstwo Rolne M. K. z siedzibą w G.,

" „O..pl" S. D. z siedzibą w R., gmina C.,

" (...) Sp. z o.o. Sp. k z siedzibą w M., gmina Ż.,

" woj. (...).

2. Instytucje samorządowe (zatrudnienie nieodpłatne):

Urząd Gminy w Z.,

Urząd Gminy w W.,

Urząd Gminy w R.,

Urząd Miejski w J.,

Miejski Ośrodek(...)Ł..

3. Na cele charytatywne (zatrudnienie nieodpłatne):

Nadleśnictwo K. z siedzibą w M.,

Parafia (...)w G.,

Parafia (...) M. K. (3) Świata w W.,

gmina S.,

Parafia Świętego K. w N..

Skazani skierowani do pracy na zewnątrz jednostki pracowali w grupach i na indywidualnych stanowiskach w systemie bez konwojenta. Wykonywali prace w firmach i instytucjach z branży:

" budowlanej, związanej z remontami, adaptacją oraz budowami nowych obiektów,

" produkcja oraz montaż mebli kuchennych,

" naprawa maszyn i urządzeń technicznych,

" sprzedaży detalicznej i hurtowej sprzętu sportowego,

" uboju zwierząt,

" uprawy rolne połączone z chowem zwierząt.

Zakład Karny w G. nieustannie czyni starania w pozyskiwaniu nowych miejsc pracy dla skazanych poza terenem jednostki. W tym celu podejmowane są następujące działania:

wysyłane są oferty pracy do różnych firm i instytucji samorządowych,

prowadzone są liczne rozmowy telefoniczne z potencjalnymi pracodawcami,

składane są kontrahentom poza więziennym oferty tworzenia miejsc pracy dla skazanych na terenie jednostki penitencjarnej, (jednak propozycja ta jest mało atrakcyjna ze względu na brak bazy techniczno-lokalowej).

utrzymany jest stały kontakt z kontrahentami współpracującymi z tutejszą jednostką w latach poprzednich.

Do pracy w pierwszej kolejności kieruje się osadzonych posiadających zobowiązania alimentacyjne, ciężkie warunki rodzinne, zobowiązanych z mocy wyroku sądowego do naprawienia szkody. Jako zasadę dominującą przy kierowaniu do zatrudnienia osadzonych przyjmuje się posiadanie przez osadzonego kierowanego do pracy właściwych kwalifikacji i uprawnień niezbędnych do wykonywania pracy na stanowiskach tego wymagających.

W Zakładzie Karnym w G. wkładane jest dużo pracy i wysiłku w organizowanie nowych miejsc pracy oraz selekcionowanie i dobieranie skazanych zatrudnianych na zewnątrz jak też i wewnątrz jednostki. Pomimo wielu trudności Zakład Karny w G. dąży do optymalnego zatrudniania skazanych, traktując ich pracę jako wysoce pożyteczny i niezbędny element w procesie resocjalizacji.

10). Kierowanie skazanych do nauczania ogólnego i zawodowego, jak również przestrzeganie ustalonych zasad szkolenia i samokształcenia.

Przy tutejszym zakładzie karnym nie funkcjonuje żadna szkoła. Nie powinny więc tu trafić osoby objęte obowiązkowym nauczaniem, o jakich mowa w § 12 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych.

W trakcie oddziaływań penitencjarnych wychowawcy nakłaniają swoich podopiecznych do podjęcia nauczania. Jeśli udało im się skutecznie kogoś z nich zmotywować, to stosownie do art. 76 § 1 pkt 5 kkw komisja penitencjarna kwalifikuje go do nauczania w szkołach i na kursach. W pierwszym przypadku zgłoszenie do nauczania w formie imiennego wykazu kandydatów administracja przesyła do jednostki penitencjarnej, przy której funkcjonuje szkoła. W roku 2013 odnotowano jeden przypadek kierowania skazanego do nauczania w szkole.

Zestawienie szkoleń kursowych zrealizowanych w latach 2011-2013 w Zakładzie Karnym G..

Szkolenie kursowe 2011

Lp. Nazwa jednostki penitencjarnej Rodzaj kursu* K, P

Liczba kursów Nazwa kursu Liczba uczestników Liczba absolwentów

1. ZK G. P 1 " (...) komputera z komputerowym fakturowaniem" 11 11
2. ZK G. P 1 "Robotnik ogólnobudowlany" 15 15
3. ZK G. P 1 (...) 15 15
4. ZK G. P 2 (...) ** 30 29
5. ZK G. P 1 "Ogrodnik terenów zieleni" ** 15 15
6. ZK G. P 1 " (...) komputera z komputerowym fakturowaniem" ** 15 15

Razem 7 - 101 100

*(K) oznacza kurs kwalifikacyjny

(P) oznacza kurs przyuczający do pracy lub czynności zawodowych

** Realizowany w ramach Programu Operacyjnego kapitał Ludzki - projekt "Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności"

Szkolenie kursowe 2012

Lp. Nazwa jednostki penitencjarnej Rodzaj kursu* K, P

Liczba kursów Nazwa kursu Liczba uczestników Liczba absolwentów

1. ZK G. P 2 "Pracownik ogólnobudowlany"*** 27 27
2. ZK G. P 1 (...) ** 15 15
3. ZK G. P 1 " (...) komputera z programem magazynowym" ** 13 13
4. ZK G. P 2 (...) ** 26 26
5. ZK G. P 1 "Ogrodnik terenów zieleni" ** 13 13
6. ZK G. P 2 "Pracownik ogólnobudowlany"*** 25 25

Razem 9 - 119 119

*(K) oznacza kurs kwalifikacyjny

(P) oznacza kurs przyuczający do pracy lub czynności zawodowych

** Realizowany w ramach Programu Operacyjnego kapitał Ludzki - projekt "Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności"

*** Realizowany w ramach środków FPPoPP

Szkolenie kursowe 2013

Lp. Nazwa jednostki penitencjarnej Rodzaj kursu* K, P

Liczba kursów Nazwa kursu Liczba uczestników Liczba absolwentów

1. ZK G. P 1 "Technolog robót wykończeniowych"*** 12 12
2. ZK G. P 1 "Ogrodnik terenów zieleni" ** 12 12
3. ZK G. P 3 (...) ** 36 35
4. ZK G. P 1 "Pracownik ogólnobudowlany" ** 12 12
5. ZK G. P 1 " (...) komputera z programem magazynowym" *** 10 10
6. ZK G. P 1 "Pracownik ogólnobudowlany"*** 15 14

Razem 8 - 97 95

*(K) oznacza kurs kwalifikacyjny

(P) oznacza kurs przyuczający do pracy lub czynności zawodowych

** Realizowany w ramach Programu Operacyjnego kapitał Ludzki - projekt "Cykl szkoleniowo-aktywizacyjny służący podniesieniu kwalifikacji zawodowych osób pozbawionych wolności oraz przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności"

*** Realizowany w ramach środków FPPoPP

W bieżącym roku nie przeprowadzono jeszcze żadnego szkolenia osadzonych w systemie kursowym.

Podsumowując powyższe - w mojej ocenie pracę administracji zakładu karnego na tej płaszczyźnie należy ocenić bardzo pozytywnie.

11). Organizowanie czasu wolnego skazanych, zwłaszcza organizowanie zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć wychowania fizycznego i sportowych oraz pobudzania aktywności społecznej skazanych.

Zadania z zakresu działalności kulturalno-oświatowej, z zakresu wychowania fizycznego, sportu i biblioteki oraz pomocy postpenitencjarnej w Zakładzie Karnym w G. realizuje trzech wychowawców.

Ponadto wszyscy wychowawcy działu penitencjarnego i psycholog przeszli szkolenia specjalistyczne do prowadzenia szeregu zajęć służących readaptacji społecznej oraz redukcji deficytów u skazanych.

Bazą do prowadzenia zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych są: świetlice na każdym z czterech oddziałów (odbywają się tu zajęcia, pogadanki, turnieje, tenis stołowy, zajęcia plastyczne, spotkania kół zainteresowań itp.), pracownia plastyczna, boisko do gry w piłkę siatkową i koszykówkę. W jednostce funkcjonują grupa AA, grupa edukacyjno-informacyjna na temat choroby alkoholowej, koło przyrodnicze, koło muzyczne, realizowany jest program zajęć w pracowni plastycznej oraz program wychowania fizycznego i zajęć sportowych. Prowadzone są również zajęcia treningu zastępowania agresji, reedukacja kierowców odbywających karę pozbawienia wolności za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po spożyciu alkoholu oraz programy korekcyjne dla sprawców przemocy domowej. Powyższe działania wpisały się w standardowe metody pracy z osadzonymi w tutejszej jednostce i stanowią nieodzowny element pracy od kilkunastu lat.

Podkreślić należy, że wysokiej jakości oddziaływania są możliwe dzięki zawierającym porozumieniom o współpracy w zakresie redukcji szkód społecznych oraz integracji różnych środowisk lokalnych z zakładem karnym..

Do wartych podkreślenia form organizowania czasu wolnego skazanym należy zaliczyć udział w ogólnopolskich akcjach (...), (...), cotygodniowe czytanie książek dzieciom w Szkole Podstawowej w G., dbanie o cmentarze różnych wyznań, włączanie się w akcje charytatywne na rzecz potrzebujących. Można tu również wskazać na takie formy, jak przygotowanie przedstawień dla dzieci, Jasełek, współorganizowanie w miejscowej szkole "dni rodziny", zawodów sportowych. Takie zagospodarowanie czasu wolnego uczy właściwego wykorzystania własnych możliwości na rzecz innych osób i wskazuje na społecznie pożądaną aktywność.

W roku 2011 udzielono:

672 zezwolenia na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2012 udzielono:

724 zezwolenia na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

W roku 2013 udzielono:

821 zezwoleń na opuszczenie ZK w trybie art. 91 pkt 4 kkw, art. 92 pkt 4 kkw, 92 pkt 5 kkw (uczestniczenie w organizowanych przez administrację, poza terenem ZK, grupowych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych)

Reasumując powyższe - w mojej ocenie pracę administracji zakładu karnego na tej płaszczyźnie należy ocenić bardzo pozytywnie.

12). Prawdliwość przyznawania nagród, ulg i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego oraz wymierzania kar dyscyplinarnych i wykorzystywania ich jako środka oddziaływania penitencjarnego.

Tematykę dotyczącą nagród i kar poruszano już wyżej, przy okazji analizowania ustalonego w zakładzie karnym porządku i dyscypliny. W tym miejscu dodać należy ponadto, że w tutejszej jednostce stosowana jest polityka gradacji nagród i kar. Skazani nagradzani są początkowo przede wszystkim pochwałami, zezwoleniami na dodatkowe lub dłuższe widzenie itp., by później w miarę nienagannego zachowania otrzymać zezwolenie na widzenie bez dozoru poza obrębem zakładu karnego z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania na okres nie przekraczający 30 godzin lub nawet zezwolenie na opuszczenie zakładu karnego bez dozoru na okres do 14 dni. Także zwykle nie wymierza się od razu najsurowszych kar sięgając najpierw po mniej dolegliwe, chyba że uzasadnia to waga naruszonego przekroczenia.

W Zakładzie Karnym w G. nie wykonuje się kary umieszczenia w celi izolacyjnej. Gdyby zaszła konieczność wymierzenia takiej kary, byłoby to równoznaczne z negatywną oceną postępów w resocjalizacji danego skazanego i koniecznością przekwalifikowania go do zakładu karnego typu zamkniętego.

13). Współdziałanie ze społeczeństwem, zwłaszcza z zakładami pracy zatrudniającymi skazanych, placówkami oświatowo-wychowawczymi i rodzinami skazanych, oraz pozyskiwanie ich do udziału w procesie wychowawczym.

W ramach współdziałania ze społeczeństwem Zakład Karny w G. ma podpisane następujące porozumienia:

- Porozumienie zawarte w dniu 25.02.2014 r. z (...) Centrum Pomocy (...) w Z. w zakresie współpracy mającej na celu prowadzenie programu korekcyjno- edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

- Porozumienie zawarte w dniu 17.10.2011r. z Ośrodkiem Pomocy (...) w R. w zakresie przeciwdziałania zjawisku izolacji osób pozbawionych wolności opuszczających zakłady karne.

- Porozumienie zawarte w dniu 04.02.2014r. z Centrum (...) w Ł. w zakresie realizacji zajęć aktywizacji zawodowej osób pozbawionych wolności

- Porozumienie zawarte w dniu 01.10.2012r. z Ośrodkiem (...) w S. w zakresie edukacji ekologicznej skazanych

- Porozumienie zawarte w dniu 14.12.2004 r. z Miejską (...) w Ł. w zakresie utworzenia i prowadzenia punktu bibliotecznego oraz współpracy pomiędzy Miejską (...) a Zakładem Karnym.

- Porozumienie zawarte w dniu 08.11.2012 r. (aktualizacja porozumienia z 2002 r.) z B. w zakresie współpracy mającej na celu edukację przyrodniczą skazanych zrzeszonych w K. Przyrodniczym w Zakładzie karnym w G..

- Porozumienie zawarte w dniu 06.09.2012r. ze szkołą podstawową w G. w zakresie redukcji szkód społecznych i integracji społecznej osadzonych poprzez działania na rzecz w/w szkoły.

- Porozumienie zawarte w dniu 24.10.2012r. z III LO w Ł. w zakresie integracji środowisk wychowawczych.

- Porozumienie zawarte w dniu 29.10.2012r. z Gimnazjum w R. e zakresie integracji środowisk wychowawczych.

- Porozumienie zawarte w dniu 05.10.2001 r. z Urzędem Gminy w R.

w sprawie zasad i trybu postępowania w związku z ubieganiem się o dowody osobiste przez osoby tymczasowo aresztowane, skazane oraz ukarane przebywające w zakładzie karnym.

- Porozumienie zawarte 02.08.2010r. z Wojewodą (...) w zakresie utrzymania cmentarza ofiar mordy na ludności żydowskiej w J..

- Porozumienie zawarte w dniu 18.12.2009 r. z Powiatowym Urzędem Pracy w Z. w sprawie współdziałania w zakresie aktywizacji zawodowej osób opuszczających Zakład Karny.

- Porozumienie zawarte w dniu 28.12.2009 r. z Wojewódzkim Urzędem Pracy w B. w sprawie współdziałania w zakresie aktywizacji zawodowej osób opuszczających Zakład Karny.

- Porozumienie zawarte w dniu 26.11.2009 r. ze Szkołą Podstawą w G. w zakresie współpracy mającej na celu edukację poprzez kulturę fizyczną i sport skazanych przebywających w Zakładzie Karnym w G..

Podtrzymywanie kontaktów skazanych z rodzinami nie stwarza szczególnych problemów. Znaczny odsetek skazanych korzysta z przepustek i zezwoleń na czasowe opuszczenie zakładu karnego. Pozostali skazani mogą utrzymywać kontakt z rodzinami poprzez korespondencję i widzenia.

14). Przestrzeganie praw skazanych w zakresie korzystania z praktyki i posług religijnych, uczestniczenia w prowadzonym nauczaniu religii i udziału w działalności charytatywnej i społecznej K. lub innego związku wyznaniowego.

W Zakładzie Karnym w G., w celu umożliwienia korzystania z praktyk i posług religijnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności, zatrudnionych jest dwóch kapelanów- każdy na ? etatu. Są oni przedstawicielami kościoła rzymsko-katolickiego i prawosławnego. Spotkania religijne odbywają się w zakładowej kaplicy, w razie potrzeby także w świetlicach oddziałów mieszkalnych. Kaplica ma charakter ekumeniczny. Niemniej wśród osadzonych wyznawcy innych wyznań niż rzymsko-katolickie bądź prawosławne stanowią znikomą ilość. Toteż regularną działalność w tutejszym zakładzie karnym prowadzą głównie wymienieni przedstawiciele. Odprawiają oni msze, w miarę potrzeb przygotowują do przyjęcia sakramentów, organizują nauki przedmałżeńskie, prowadzi rozmowy indywidualne z osadzonymi itp. O ile, któryś ze skazanych innego wyznania zgłasza potrzebę kontaktu z swoim duchownym, administracja zakładu karnego umożliwia mu takie spotkania. Skazani, którzy wyrażają szczególną potrzebę angażowania się w działalność swojego kościoła, mają możliwość czynnego udziału również w spotkaniach i inicjatywach realizowanych poza terenem zakładu karnego w takich formach prowadzenie Drogi Krzyżowej, udział w rekolekcjach, porządkowanie cmentarzy, wyjazdy z kapłanem do miejsc kultu. W latach poprzednich jednostkę odwiedzali również Świadkowie Jehowy. Aktualnie jednak żaden z osadzonych nie wyraża woli spotkania z w/w grupą.

15). Warunki bytowe skazanych, stan opieki medycznej i stan sanitarny.

Łączna powierzchnia cel mieszkalnych w Zakładzie Karnym w G. wynosi 780,93 m kwadratowych. Według normy wynikającej z art. 110§2 kkw liczba cel w zależności od pojemności przedstawia się następująco:

6 - trzyosobowych, w tym :1 izba chorych

30 - czteroosobowych

9 - siedmioosobowych

3 - ośmioosobowe.

Ogółem stanowi to 48 cel mieszkalnych.

Istniejące w Zakładzie Karnym w G. warunki bytowe w zasadzie odpowiadają wymogom określonym przepisami kkw, przepisami rozdziału 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno - porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Według stanu na dzień 3 kwietnia 2014r. przebywało w jednostce 214 osadzonych, co stanowiło 95,1%, - wszyscy przebywali w warunkach zgodnych z ustawową normą powierzchni mieszkalnej (...) m². Wyposażenie cel stanowią standardowo łóżka, stoły, taborety, szafki. Odpowiedni dopływ powietrza oraz światła dziennego zapewniają duże okna - pojedyncze w celach małych i podwójne w celach wieloosobowych. W każdej z nich jest oświetlenie elektryczne. Wszystkie mają osobne wydzielone pomieszczenie sanitarne wyposażone w sedes i umywalkę. Ciepła woda dostarczana jest codziennie w godzinach od 5.00 do 6.30 oraz od 19.15 do godz. 21.00. Kąpiel osadzonych odbywa się raz w tygodniu w łaźniach umieszczonych odrębnie na każdym oddziale. Dostarczana ciepła woda posiada stałą temperaturę dla wszystkich osadzonych. Kabiny osłonięto kotarami, ich ściany oraz podłogę wyłożono kafelkami a ponadto - każdej z kabin znajduje się guma antypoślizgowa. Kąpiel odbywa się tu w każdą środę.

Ponieważ jest to zakład typu półotwartego i otwartego osadzeni korzystają przede wszystkim z własnej odzieży, bielizny i obuwia. O czystość odzieży dbają we własnym zakresie, co ułatwia podręczna pralnia wraz z suszarnią. Bielizna osobista będąca własnością zakładu karnego, ręczniki, ścierki wymieniane są w każdą środę a w co drugą bielizna pościelowa - a więc z częstotliwością odpowiadającą w § 6 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Posiłki dla osadzonych przygotowywane są w kuchni właściwie wyposażonej i urządzonej. Ściany jej wyłożono płytkami z glazury, zaś podłogi terakotą. Dodatkowo przy urządzeniach elektrycznych na posadzce leżą maty antypoślizgowe. Przestrzegane są wymogi art. 109 kkw dotyczące dziennej liczby posiłków i ich normy żywieniowej. Czas spożywania posiłków dla poszczególnych oddziałów określony został Zarządzeniem Dyrektora Zakładu Karnego w G. nr (...) z dnia 28 sierpnia 2013r. Porządek wewnętrzny uwzględnia nakaz § 2 ust. 10 Zarządzenia nr 4/2013 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 6 lutego 2013 roku w sprawie realizacji uprawnień do wyżywienia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, aby odstęp między posiłkami nie przekraczał 6 godzin. Jadłospis ustalony jest według normy podstawowej. Nadto w dniu 3 kwietnia 2014 roku podczas przeprowadzonej kontroli na kuchni 16 osadzonych otrzymało dietę lekkostrawną (...), oraz 4 osadzonych dietę cukrzycową (...).

W tym dniu jadłospis przedstawiał się następująco:

Dla normy P: śniadanie - zupa mleczna z kasza m., mielonka wieprzowa, chleb, margaryna, herbata; obiad - żurek, kielbasa biała pieczona z cebulą, ziemniaki, surówka z buraków ćwikłowych, napój; kolacja - pieczeń drobiowa, chleb, margaryna, herbata;

Dla normy (...): śniadanie - zupa mleczna z kasza m., mielonka wieprzowa, chleb, margaryna, herbata ; obiad - zupa koperkowa, żeberka w sosie własnym, ziemniaki, surówka z buraków ćwikłowych, napój; kolacja - pieczeń drobiowa, chleb, margaryna, herbata;

Dla normy (...): śniadanie - zupa mleczna z kasza m., mielonka wieprzowa, jabłko, chleb, margaryna, herbata; obiad - zupa koperkowa, żeberka w sosie własnym, ziemniaki, surówka z buraków ćwikłowych, kompot; kolacja - pieczeń drobiowa, jabłko chleb, margaryna, herbata;

W losowo wybranym dniu:

-30 września 2013 roku - dla normy P przygotowano śniadanie - pasztet wieprzowy zapiekany, chleb, margaryna, herbata; obiad - krupnik, bigos popularny, ziemniaki, napój; kolacja - kielbasa kanapkowa, chleb, margaryna, herbata. Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła (...), 88 kilokalorii, koszt posiłku - 4,01 zł. (a więc o 0,79 zł. poniżej ryczałtu). Tegoż dnia dla normy (...) przygotowano śniadanie - polędwica kanadyjska, chleb, margaryna, herbata; obiad - krupnik, gołąbki w sosie pomidorowym, ziemniaki, napój; kolacja - kielbasa kanapkowa, chleb, margaryna, herbata. Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła (...), 36 kilokalorii, koszt posiłku - 4,89 zł. (a więc o 0,81 zł. poniżej ryczałtu). Dla normy (...) przygotowano śniadanie - polędwica kanadyjska, jajko gotowane na miękko, jabłko, chleb, margaryna, herbata; obiad - krupnik, gołąbki w sosie pomidorowym, ziemniaki, kompot; kolacja -

kielbasa kanapkowa, jabłko, chleb, margaryna, herbata. Wartość energetyczna posiłków z tego dnia wyniosła (...),27 kilokalorii , koszt posiłku - 5,48 zł. (a więc o 1,32 zł. poniżej ryczałtu);

-14 marca 2014 roku - dla normy P przygotowano śniadanie - paprykarz (...), chleb, masło roślinne, herbata; obiad - barszcz biały, jaja w sosie musztardowym, ziemniaki, surówka z kapusty mieszanej, napój; kolacja - mielonka wieprzowa, chleb, margaryna, herbata. Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła (...),99 kilokalorii, koszt posiłku - 4,55 zł. (a więc o 0,25 zł. poniżej ryczałtu). Tegoż dnia dla normy (...) przygotowano śniadanie - Polędwica miodowa, chleb, masło roślinne, herbata; obiad - Zupa ziemniaczana z zacierką, ryba duszona w warzywach, ziemniaki, surówka z kapusty mieszanej, napój; kolacja - Mielonka wieprzowa, chleb, masło roślinne, herbata. Wartość energetyczną posiłków z tego dnia wyniosła 2610,03 kilokalorii, koszt posiłku - 5,58 zł. (a więc o 0,12 zł. poniżej ryczałtu). Dla normy (...) przygotowano śniadanie - polędwica miodowa, jabłko, chleb, masło roślinne, herbata; obiad - Zupa ziemniaczana z zacierką, ryba duszona w warzywach, ziemniaki, surówka z kapusty mieszanej, kompot; kolacja - Mielonka wieprzowa, jabłko, chleb, masło roślinne, herbata. Wartość energetyczna posiłków z tego dnia wyniosła (...),08 kilokalorii , koszt posiłku - 6,28 zł. (a więc o 0,52 zł. poniżej ryczałtu).

Jak wynika więc z podanych przykładów wartość energetyczna tych posiłków jest zgodna z §1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2.09.2003r w sprawie określenia wartości dziennej normy żywienia oraz rodzaju diet wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych. Ponadto odpowiadają one wymogom stawianym przez przepis art.109 § 1 kkw. W mojej ocenie brak jest podstaw do formowania w tym zakresie jakichkolwiek zarzutów , a wręcz przeciwnie należy je uznać jako takie, które w pełni pokrywa potrzeby żywieniowe każdej kategorii skazanych.

W zakładzie karnym funkcjonuje kantyna prowadzona przez (...) z siedzibą w C., Czerwony (...), (...)-(...) Ł. działająca na rzecz pomocy skazanym, co umożliwia osadzonym posiadającym środki finansowe na nabywanie dodatkowych artykułów żywnościowych, wyrobów tytoniowych, środków higieny itp. Zakupy dozwolone są w soboty w godzinach 7.30 - 16.50 z przerwą na obiad, osadzeni pracujący w soboty poza terenem jednostki mogą dokonywać zakupów w kantynie w niedzielę w godz. 15.30 - 16.50. Ceny sprzedawanych tu produktów były okresowo kontrolowane przez administrację tutejszej jednostki penitencjarnej i nie stwierdzono aby były one zawyżane. W dniu 29 listopada 2013 roku administracja zakładu dokonała ostatniej kontroli cen produktów znajdujących się w kantynie. Kontrolą objęto produkty najczęściej kupowane przez osadzonych i ich rodziny. Ceny w kantynie kształtują się następująco:

L. p Nazwa produktu J. m Kantyna

Cena Sklep w G.

Karta TP 15 szt 9,00 zł 8,00 zł

Karta TP 30 szt 15,00 zł 14,00 zł

Papierosy N. pacz 9,60 zł 9,60 zł

Papierosy V. pacz 9,80 zł 9,80 zł

Cukier 1kg szt 4,50 zł 3,99 zł

Płatki owsiane błyskawiczne 500g szt 1,80 zł 1,95 zł

Herbata S. ekspresowa 70g szt 3,50 zł 3,49 zł

Zupa błyskawiczna(...)70g szt 1,40 zł 1,45 zł

Kawa T. (...)g szt 7,50 zł 7,25 zł

Napój herbaciany E. 300g szt 3,50 zł 3,55 zł

Czekolada W. 100g szt 3,50 zł 3,25zł

Baton L. 43g szt 1,20 zł 0,99 zł

Jabłka 1kg kg 2,20 zł 2,30 zł

Woda gazowana 0,5l szt 1,00 zł 1,20 zł

Ketchup D. 500g szt 1,50 zł 1,50 zł

Jogurt J. 125g szt 1,30 zł 1,29 zł

Banan 1 kg kg 5,10 zł 5,40 zł

Jogurt D. (...)120g szt 0,55 zł 0,55 zł

Krakersy 180g szt 3,50 zł 3,20 zł

Salatka z makreli 130g szt 2,20 zł 2,35 zł

Razem : 87,65 zł 85,11 zł

Różnica : 2,54 zł

Jak wynika z powyższego zestawienia ceny produktów w kantynie nie budzą większych zastrzeżeń i nie różnią się od cen takich samych produktów w sklepach ogólnodostępnych.

W dniu 12 lutego 2014 roku administracja zakładu dokonała ostatniej kontroli cen produktów znajdujących się w kantynie. Kontrolą objęto produkty najczęściej kupowane przez osadzonych i ich rodziny. Ceny w kantynie kształtują się następująco:

L. p Nazwa produktu J. m Kantyna

Cena Sklep w G.

1 Karta TP 15 szt 9,00 zł 8,00 zł

2 Karta TP 30 szt 15,00 zł 14,00 zł

3 Papierosy N. pacz 11,60 zł 11,60 zł

4 Papierosy V. pacz 11,40zł 11,40 zł

5 Cukier 1kg szt 4,50 zł 3,99 zł

6 Płatki owsiane błyskawiczne 500g szt 1,80 zł 1,95 zł

7 Herbata granulowana (...)g szt 2,60 zł 2,55 zł

8 Zupa błyskawiczna (...) L. 75g szt 1,10 zł 0,99 zł

9 Masło roślinne kubek 250g szt 2,00 zł 1,99 zł

10 K. (...) 250g szt 7,60 zł 6,90 zł

11 Czekolada W. 100g szt 3,50 zł 3,25zł
12 Baton (...)42g szt 1,60 zł 1,60 zł
13 (...)kg kg 2,20 zł 2,30 zł
14 Ketchup D. 500g szt 1,50 zł 1,50 zł
15 Jogurt J. 125g szt 1,30 zł 1,29 zł
16 Banan 1 kg kg 5,10 zł 5,40 zł
17 Jogurt D. Gratka 120g szt 0,55 zł 0,55 zł
18 Krakersy 180g szt 3,50 zł 3,20 zł
19 Sałatka z makreli 130g szt 2,20 zł 2,35 zł

20

Razem : 88,05zł 84,81 zł

Różnica : 3,24 zł

Jak wynika z powyższego zestawienia ceny produktów w kantynie nie budzą większych zastrzeżeń i nie różnią się od cen takich samych produktów w sklepach ogólnodostępnych.

Opiekę medyczną nad osadzonymi sprawuje Ambulatorium z Izba (...) Zakładu Karnego w G.. Ambulatorium to składa się

z gabinetu lekarskiego, stomatologicznego, zabiegowego, dyżurki pielęgniarek oraz izby chorych przeznaczonej dla jednej osoby. Ambulatorium wyposażone jest w podstawowy sprzęt medyczny niezbędny do jego prawidłowego funkcjonowania. Apteczki pierwszej pomocy znajdują się u każdego oddziałowego, w bloku żywnościowym, w warsztatach, budynku administracyjnym oraz na punkcie dowodzenia. Obsadę ambulatorium stanowi lekarz ogólny, lekarz stomatolog zatrudniony na 1/2 etatu i dyplomowani pielęgniarka i pielęgniarz. Oprócz stomatologa pozostały personel medyczny stanowią funkcjonariusze służby więziennej.

Ambulatorium jest czynne w dni powszednie od 7.30 do 15.30. Od 1 stycznia 2014r. do 31marca 2014 r. lekarz ogólny udzielił (...) porad, zaś stomatolog przyjął 200 pacjentów. W 2010r. lekarz ambulatorium przyjął (...) pacjentów, stomatolog - 497. W 2011r. (...) osadzonych zgłosiło się do lekarza ogólnego, natomiast 467- do stomatologa. W 2012r. lekarz ambulatorium przyjął (...) osób, stomatolog - 575 osób. W 2013r. do lekarza ogólnego zgłosiło się (...) pacjentów, do stomatologa - 438.

W razie potrzeby osadzeni konsultowani są przez lekarzy specjalistów. Konsultacje psychiatryczne odbywały się głównie w Areszcie Śledczym

w B. lub w tutejszym Zakładzie Karnym: w 2010r. w AŚ odbyły się 4 takie konsultacje, w 2011r. - w jednostce macierzystej skonsultowano 63 osoby , w 2012r. - w AŚ w B. skonsultowano 23 osoby, w 2013r.- 7 osób.

W 2010r. w Areszcie Śledczym w B. odbyło się 18 konsultacji okulistycznych, w 2011r.- 17, w 2012r. - 34, w 2013r. - 34, do 31.03.2014r.-9 konsultacji okulistycznych. Specjalista dermatolog w Areszcie Śledczym w B. przyjął 6 skazanych z tutejszego ZK w 2010r., w 2011r. - 8 osób, w 2012r. - 9 osób, w 2013r. - 6 osób, w 2014r. - 6 osób.

Skazani z tutejszego ZK byli konsultowani kardiologicznie głównie także w Areszcie Śledczym w B.. W 2010r. odbyły się 4 takie konsultacje, w 2011r. - 6, w 2012r. - 1, od 2013r. nie było konsultacji kardiologicznych.

Chirurg w AŚ w B. udzielił w 2010r. 7 porad dla skazanych z tutejszego ZK, w 2011r. - 6, w 2012r. - 6, w 2013r. - 10, w 2014r. 5 osób. Dodatkowo w tym roku 2 osadzonych było skonsultowanych chirurgicznie w Areszcie Śledczym W. - M..

Specjalista neurolog w 2010 r. przyjął w AŚ w (...) skazanych, w 2011r. - 4, w 2012r. - 16, w 2013r. - 14, w 2014r. do dziś nie było takich konsultacji. Dermatolog w AŚ B. w 2010r. przyjął 5 osadzonych z ZK G., w 2011r. - 8, w 2012r. - 9, w 2013r. - 6, w 2014r. - 5. Laryngolog w Areszcie Śledczym w B. skonsultował w 2010r. - 4 skazanych z tutejszego ZK, w 2011r. - 10, w 2012r. - 9, w 2013r. 3 osoby.

W Areszcie Śledczym w B. w 2010r. skonsultowano ortopedycznie 17 osób, w 2011r. - 21, w 2012r. - 14, w 2013r. - 7, w 2014r. - 2 osoby. . W poza więziennej służbie zdrowia wykonano w 2011r. wykonano 41 badań konsultacyjnych, w 2012r. - 25, w 2013r. - 39, w 2014r. - do 31.marca -69 badań konsultacyjnych. W 2011r. 8 osadzonych było hospitalizowanych w szpitalach więziennych (głównie w Szpitalu (...) w B.),

w 2012r.- odbyło się 10 takich hospitalizacji, w 2013r. - również 10, natomiast w 2014r. do 31 marca - 3 hospitalizacje.

W przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia do osadzonych wzywano karetkę Pogotowia (...). W 2011r. - karetka do tutejszego zakładu karnego była wzywana 17 razy, w 2012r. -16 razy, w 2013r. - 18 razy, a w 2014r. do końca marca - 2 razy. Nie odnotowano zgonów i samouszkodzeń. Aktualnie wydawane są 23 diety lecznicze, w tym 4 diety cukrzycowe dla chorych na cukrzycę leczoną insuliną, 3 diety dla pacjentów chorujących na cukrzycę leczoną tabletkami.

Do tutejszego zakładu karnego trafiają osadzeni z innych jednostek penitencjarnych, gdzie przechodzą wstępne badania lekarskie i badanie rtg klatki piersiowej. Niemniej każdy przetransportowany do ZK w G. zostaje zbadany przez lekarza w jak najszybszym terminie. Badania lekarskie przeprowadzane są także przed przetransportowaniem, zwolnieniem, zastosowaniem środka przymusu bezpośredniego po każdych 24 godzinach oraz po zakończeniu jego stosowania.

Zaopatrzenie w leki dokonywane jest za pośrednictwem Apteki (...) Aresztu Śledczego w B. na podstawie receptariusza. Recepty wystawione przez lekarzy społecznej służby zdrowia są bezpośrednio realizowane w aptekach lub też zamawiane w Aptecz (...).

Realizując § 34 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności, lekarz lub wyznaczony przez niego pracownik służby zdrowia dokonuje przeglądu sanitarnego budynku mieszkalnego jednostki. Na tej podstawie dokonywane są wpisy w tzw. Paszporcie sanitarnym. Z jego treścią zapoznaje się dyrektor zakładu karnego, co potwierdza własnoręcznym podpisem i wydaje ewentualnie zalecenia skierowane do odpowiedniego działu. Wykonanie zalecenia odnotowuje się w Paszporcie sanitarnym. Ostatni przegląd miał miejsce w dniu 31 marca 2014r. r.

Zakład Karny w G. jest poddawany kontroli przez Sanepid. Ostatnia kontrola miała miejsce w dniu 17 czerwca 2013 r. Nie wydano zaleceń dotyczących służby zdrowia. Kontrola nie wykazała uchybień w stanie sanitarnym jednostki.

W mojej ocenie warunki bytowe, opieka lekarska i stan sanitarny w ZK - jak wynika z powyższego - są na właściwym poziomie. Zdeterminowane są one w oczywisty sposób ograniczonymi możliwościami finansowymi, niemniej jednak - dostępność do lekarzy i możliwości leczenia dla wielu osadzonych jest wręcz większa niż, kiedy pozostawali na wolności. Nierzadko wykorzystują to prezentując niezwykle roszczeniowe postawy i domagając się leczenia dawnych, zaniedbywanych uprzednio schorzeń. Powszechnie znane są przecież problemy z jakimi aktualnie boryka się służba zdrowia, a zwłaszcza jak długie są kolejki w oczekiwaniu do lekarzy specjalistów przez ludzi, którzy nie są osadzeni w zakładach karnych oraz bardzo wysokie koszty zabiegów. W związku z powyższym w odniesieniu do tych trudności związanych z leczeniem na wolności i funkcjonowanie więziennej służby zdrowia w Zakładzie Karnym w G. oceniam na bardzo wysokim poziomie.

Na koniec tej części protokołu chcę też zaznaczyć, że w Zakładzie Karnym w G. brak jest osadzonych o niepełnosprawności ruchowej w takim stopniu aby poruszali się oni na wózkach inwalidzkich.

16). Prawdliwość i terminowość załatwiania próśb, skarg i wniosków skazanych.

Od wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. w sprawie załatwiania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (tj. Dz. U. 2013 r. poz. 647) powyższy akt prawny stanowi podstawowe źródło wiedzy regulujące omawiane zagadnienie w ZK w G.. Przytaczane powyżej rozporządzenie określa procedurę tematyki skargowej związanej z działalnością jednostek penitencjarnych, a także normuje kwestie związane z rozpoznawaniem i wydawaniem decyzji w sprawie próśb i wniosków. Ponadto, głównie przy załatwianiu próśb dotyczących osadzonych ma zastosowanie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie trybu składania oraz wzoru wniosku o udzielenie informacji lub udostępniania danych osobowych o osobie obecnie lub uprzednio pozbawionej wolności w areszcie śledczym lub zakładzie karnym (Dz. U. 2010 r. Nr 143, poz. 965). Ewidencjonowanie skarg, próśb i wniosków zgodnie § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. oraz Instrukcją dla użytkownika Modułu (...) Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności N..NET, wydaną przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, odbywa się odpowiednio z wykorzystaniem dzienników skarg, wniosków i próśb, skorowidzów alfabetycznych oraz w przypadku skarg również z wykorzystaniem funkcji modułu prawnego Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności N..NET.

Jak wynika z ewidencji z 2011 roku w jednostce odnotowano wpływ 8 skarg.

Tematyka skarg załatwionych w okresie sprawozdawczym, z uwzględnieniem ilości zarzutów, dotyczyła poniższych zagadnień:

- " decyzji komisji penitencjarnej w przedmiocie zmiany podgrupy klasyfikacyjnej - 3;
- " odmowy udzielenia przepustki - 3;
- " niewłaściwej opieki medycznej /wydania nieodpowiednich leków/ - 1;
- " bezpodstawnego oskarżenia osadzonego o napad na funkcjonariusza - 1;
- " nieprzekazania zajętej części wynagrodzenia osadzonego na spłatę zadłużenia alimentacyjnego - 1;
- " wymierzenia kary dyscyplinarnej w postaci pozbawienia otrzymywania paczek żywnościowych - 1.

W roku 2011 do ZK w G. wpłynęły 103 prośby dotyczące osadzonych lub zawierające sprawy związane z osobami odbywającymi karę, w ilości i tematyce przedstawionej poniżej:

- " 28 próśb dot. udzielenia zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego;
- " 18 próśb dot. przetransportowania do innej jednostki penitencjarnej lub do ZK w G.;
- " 33 prośby dot. wydania różnego rodzaju zaświadczeń;
- " 24 prośby zakwalifikowano do kategorii "inne".

Statystyki dotyczące 2012 roku przedstawiają się odpowiednio:

Odnotowano wpływ 14 skarg, których tematyka /zarzuty/ przedstawia się następująco:

- " niewłaściwe leczenie - 3;
- " niewłaściwe traktowanie przez personel medyczny - 1;

- " niewłaściwe wyżywienie - 1;
- " brak pracy, pozbawienie pracy, dot. zatrudnienia - 3;
- " decyzje klasyfikacyjne - 3;
- " zaniechanie określonego działania - 3;
- " sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej - 4;
- " nieuzasadnione przetransportowanie - 1;
- " inne dot. karania dyscyplinarnego - 2;
- " zezwolenie na opuszczenie zakładu w trybie losowym - 2;
- " inne dot. przepustek i zezwoleń - 1;
- " sporządzenie opinii - 1;
- " sposób załatwienia prośby - 1;
- " inne 3.

Odnutowano wpływ 87 prośb o następującej tematyce:

- " 18 prośb dot. przetransportowania do innej jednostki organizacyjnej lub do ZK w G.;
- " 10 prośb dot. udzielenia informacji
- " 61 prośb zakwalifikowano do kategorii inne np. zaświadczenia, przepustki.

Statystyki dotyczące 2013 roku przedstawiają się odpowiednio:

Odnutowano wpływ 7 skarg, których tematyka /zarzuty/ przedstawia się następująco:

- " niewłaściwe leczenie - 1;
- " brak leków - 1;
- " leczenie diagnostyczne, pozbawienie diety - 1;
- " decyzje klasyfikacyjne - 4;
- " sporządzenie wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej - 2;
- " inne formy niewłaściwego traktowania przez funkcjonariuszy i pracowników SW - 1;
- " pozbawienie i ograniczenie zakupów - 2;
- " inne dot. karania dyscyplinarnego - 1;
- " zezwolenie na opuszczenie zakładu w trybie losowym - 1.

Odnutowano wpływ 123 prośb o następującej tematyce:

- " 45 prośb dot. przetransportowania do innej jednostki organizacyjnej lub do ZK w G.;

" 7 próśb dot. udzielenia informacji;

" 71 próśb zakwalifikowano do kategorii inne np. zaświadczenia, przepustki.

Prowadzona dokumentacja będąca przedmiotem kontroli, tj. lata 2011 - 2013 potwierdza właściwe stosowanie obowiązujących przepisów normujących zagadnienie załatwiania skarg, próśb i wniosków. Nie budzi zastrzeżeń prawidłowość, skuteczność i terminowość załatwionych skarg i próśb. Nie odnotowano przypadku przekroczenia terminu załatwienia sprawy. Nie odnotowano również skarg zasadnych.

Zakład Karny w G. jest przykładem jednostki, w której w celu wyeliminowania przyczyn oraz źródeł skarg stosowane są działania mające charakter prewencji ogólnej, jak również prewencji indywidualnej. Działania te mają w znacznym stopniu zapobiegać i eliminować zdarzenia, których następstwem są skargi osadzonych. Prowadzone działania stanowią przedsięwzięcia, które mają zapewnić prawidłową działalność jednostki, na każdym odcinku jej funkcjonowania, a tym samym eliminować i przeciwdziałać ewentualnym nieprawidłowościom przy realizacji nałożonych zadań. Powyższe działania mają zastosowanie do całej populacji osadzonych, do każdego z osobna (działania indywidualne z wykorzystaniem informacji o danym osadzonym), jak również w stosunku do funkcjonariuszy i pracowników.

Stojąc na stanowisku, iż zapobieganie przynosi efekty w postaci zmniejszonej liczby wpływających skarg w Zakładzie Karnym w G. prowadzone są następujące działania:

- 1) trzy razy w tygodniu odbywają się odprawy funkcjonariuszy i pracowników wchodzących w skład oddziału penitencjarnego oraz wykonujących zadania na rzecz oddziału, które mają m. in. zapewnić lepszy przepływ informacji dotyczących załatwiania potrzeb osadzonych;
- 2) raz w miesiącu odbywają się odprawy penitencjarno- ochronne, na których w przypadku wzrostu skarg omawiana jest szeroko rozumiana profilaktyka skargowa, przedstawiane są problemy osadzonych oraz propozycje ich rozwiązań, a także działania ukierunkowane na usprawnienie organizacji pracy oraz współpracy działów penitencjarnego i ochrony, omawiane są przypadki skazanych, którzy wymagają szczególnej uwagi oraz indywidualnego oddziaływania;
- 3) systematyczne wizytowanie oddziałów mieszkalnych przez kierownictwo jednostki, które ma skutkować sprawnym i niezwłocznym rozstrzygnięciem wielu roszczeniowych i spornych spraw osadzonych;
- 4) upowszechnia się wśród osadzonych przepisy normujące wykonywanie kary pozbawienia wolności oraz obejmuje się wzmożoną opieką wychowawczą i psychologiczną osoby wykazujące postawy roszczeniowe;
- 5) prowadzona jest wzmożona kontrola w poszczególnych działach przez kierowników działów i dyrektora jednostki;
- 6) częste wizytacje oddziałów i cel mieszkalnych przez funkcjonariuszy: służby zdrowia oraz działu kwatermistrzowskiego, których głównym celem jest kontrola stanu czystości i wyposażenia ww. pomieszczeń;
- 7) bieżące rozwiązywanie problemów zgłaszanych przez osadzonych w trakcie wizytacji cel przez kierownictwo jednostki, jak również na odprawach penitencjarno-ochronnych;
- 8) bieżące realizowanie należnych osadzonym uprawnień takich jak: opieka zdrowotna, opiniowanie, załatwianie próśb, udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach oraz w innych sprawach przez nich zgłaszanych;
- 9) systematycznie prowadzona praca rozpoznawcza wychowawców i oddziałowych pozwalająca dostrzegać i rozwiązywać problemy w zarodku.
- 17). Kolejność wykonywania orzeczeń, jak również prawidłowość zawiadamiania o przystąpieniu do wykonywania orzeczenia lub o braku możliwości przystąpienia do jego wykonywania oraz przesyłania obliczenia kary.

18). Prawdliwość i terminowość realizacji świadczeń alimentacyjnych oraz innych należności stwierdzonych tytułem wykonawczym.

Dokonując przeglądu akt ewidencyjnych nie stwierdzono przypadku, aby kolejność wykonywania orzeczeń była nieprawidłowa. Mianowicie w sytuacji skazania tego samego osadzonego na kilka kar pozbawienia wolności, do dnia 31.12.2011r. kary wykonywane były w kolejności uprawomocnienia się orzeczeń zgodnie z treścią art. 80 § 1kkw. Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011r. o zmianie ustawy - Kodeks Karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz.1431) tj. od 1 stycznia 2012r. Zgodnie z treścią znowelizowanego art. 80 §1 kkw kary wykonywane są w takiej kolejności, w jakiej wpłynęły do wykonania orzeczenia, którymi wymierzono te kary. Zastępcze kary pozbawienia wolności oraz zastępcze kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę wykonywane są w ostatniej kolejności.

Prawidłowa, jak wynika z badanych akt, jest również praktyka zawiadamiania właściwych sądów o wprowadzeniu do wykonania orzeczenia poprzez przesyłanie sądom obliczeń kar.

W dziale finansowym prowadzone są karty depozytowe dla każdego osadzonego zgodnie z nakazem wynikającym z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 października 2003 r. w sprawie czynności administracyjnych i rozliczeń finansowych związanych z prowadzeniem depozytu przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych osób pozbawionych wolności. Wykonuje się też zbiorcze zestawienia należności wynikających z zajęć komorniczych potrącanych co miesiąc z należności za pracę osadzonych. W każdym miesiącu z płac zatrudnionych skazanych dokonywane są potrącenia wynikające ze świadczeń alimentacyjnych oraz innych należności stwierdzonych tytułem wykonawczym. Aktualnie 27 osadzonych jest obciążonych świadczeniami alimentacyjnymi, zaś 31 świadczeniami z innych tytułów. Potrąceń dokonuje się w dniu rozliczenia listy płac, a polecenie przelewu wystawiane jest do 20 - tego każdego miesiąca po rozliczeniu list płac. Dokonując sprawdzenia losowo akt osobowych osadzonych część A :

- / IDO (...)

- / IDO (...)

- / IDO (...)

- / IDO (...)

nie stwierdzono przypadku, aby kolejność orzeczeń była nieprawidłowa. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnych i sądowych zajęte środki na poczet należności pozostają na koncie osadzonego do czasu rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji. Zajęcia wpływające do zakładu karnego są bezzwłocznie rejestrowane na koncie depozytowym osadzonego w programie Depozytowym i realizowane z chwilą wpływu kwot podlegających egzekucji zgodnie z art. 125 par. 2 kkw oraz art. 113 par. 6 pkt. 4 kkw. Korespondencja komornicza jest prowadzona zgodnie z wymogami art. 761 I 882 kkc.

19). Przestrzeganie przepisów o bezpieczeństwie w zakładzie karnym, w tym przepisów dotyczących użycia broni, siły fizycznej i środków przymusu bezpośredniego.

Przepisy dotyczące użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są znane dla wszystkich funkcjonariuszy ZK co potwierdziły liczne inspekcje i kontrole przełożonych. Systematycznie, zgodnie z zatwierdzonymi planami są przeprowadzane szkolenia działowe jak i ogólnozakładowe gdzie przewija się powyższy temat.

W latach 2011 - 2013 w Zakładzie Karnym w G. nie odnotowano użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej.

20). Prawidłowość postępowania administracji zakładu karnego w razie ujawnienia popełnienia przestępstwa, a także w wypadkach buntów, samouszkodzeń i zgonów.

Typ zakładu karnego otwarty i półotwarty determinuje stopień i rodzaj zabezpieczenia, toteż przepisy o bezpieczeństwie muszą być realizowane przede wszystkim poprzez odpowiednie rozeznanie, właściwe klasyfikowanie osadzonych i ich rozmieszczanie wewnątrz zakładu. Oczywiście w tutejszej jednostce penitencjarnej nie ma osób wymagających wzmocnionej ochrony ani niebezpiecznych. Mimo tego, zapewnienie bezpieczeństwa nie jest bezproblemowe, a to z powodu utrzymującego się przeludnienia jednostki, zbyt małego zatrudnienia kadrowego funkcjonariuszy bezpośrednio nad nim czuwających oraz niedoskonałości zabezpieczenia technicznego.

Dział ochrony liczy aktualnie 32 funkcjonariuszy. Pełnią oni służbę w systemie jednozmianowym i w systemie czterozmianowym. Liczba funkcjonariuszy w dziale ochrony od roku 2008 zmniejszyła się o 8 etatów. Obsada i ilość funkcjonariuszy w dziale ochrony jest niewystarczająca.

W jednostce w latach 2011 - 2013 odnotowano 10 zdarzeń nadzwyczajnych:

Rok 2011.

" Usiłowanie dokonania samobójstwa przez osadzonego, kat. B, pkt 15, część II zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW

Opis:

W dn. 30.01.2011 roku w celi mieszkalnej osadzony (IDO (...)) usiłował dokonać samobójstwa poprzez powieszenie się na pętli wykonanej z paska od spodni, zamocowanej na klamce drzwi kącia sanitarnego. O godz. 10.40 współosadzeni wezwali oddziałowego. Osadzonemu udzielono pomocy oraz wezwano pogotowie ratunkowe. Skazanego przewieziono na oddział psychiatryczny szpitala w Ł.. Więzień odmówił dalszego leczenia szpitalnego. Po powrocie do jednostki dokonano stosownych przemieszczeń. W wyniku zdarzenia więzień nie doznał żadnego fizycznego urazu.

" Ujawnienie na terenie jednostki organizacyjnej przedmiotu niebezpiecznego lub niedozwolonego, niewymienionego w części I, pkt 14. Część II, kat. B, pkt 7 zarządzenia Nr (...) Dyrektora Generalnego SW

Opis:

W dniu 14.07.2011 roku podczas kontroli celi 309, w poduszce u osadzonego (IDO (...)) znaleziono substancję sypką koloru białego. Wstępna analiza substancji dała podejrzenie, iż może być to substancja narkotyczna. Przekazano ją funkcjonariuszom KPP w Z. celem weryfikacji.

" Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 13, część II, kat. B.

Opis:

W dniu 26.08.2011 roku 7 skazanych zatrudnionych na rzecz samorządu terytorialnego w Gminie W. w systemie bez konwojenta o godz. 7:43 udali się do pracy, skazani byli zatrudnieni przy pracach porządkowo - remontowych. Około godz. 12:35 stwierdzono brak skazanego / IDO (...), kontrahent telefonicznie poinformował ZK, a następnie rozpoczął poszukiwanie, które nie przyniosło oczekiwanego rezultatu. Dyrektor jednostki powołał grupy pościgowe. Skazanego nie odnaleziono.

" Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 13, część II, kat. B.

Opis:

W dniu 31.12.2011 roku skazany (IDO (...)) zatrudniony w (...) w Z., samowolnie oddalił się z miejsca pracy. O zdarzeniu powiadomił jednostkę kontrahent. Wysłano grupy pościgowe. Skazanego nie odnaleziono. W dniu 02.01.2012 roku o godz. 01:45 skazany zgłosił się do ZK G..

Rok 2012

" Kolizja samochodu konwojowego z innym samochodem w miejscowości D. gm. Ł.. Część II, kat. B pkt 18. Inne...

Opis:

W dniu 17.01.2012 roku w czasie realizacji konwoju z ZK G. do ZK B. przez funkcjonariuszy ZK G. w miejscowości D. doszło do kolizji drogowej w której uczestniczył samochód służbowy F. (...) wyniku powyższego doszło do uszkodzenia lewego lusterka pojazdu służbowego. Konwojenci i konwojowany skazany nie odnieśli żadnych obrażeń.

" Samouszkodzenie w postaci spożycia płynu niewiadomego pochodzenia. Część II, kat. B, pkt 18. Inne...

Opis:

W dniu 22.05.2012 roku około godz. 17:30 w celi mieszkalnej wieloosobowej osadzony (IDO (...)) dokonał samouszkodzenia w postaci spożycia płynu niewiadomego pochodzenia. Osadzony uskarżał się na bóle żołądka i wymiotował. Wezwano Pogotowie (...). Lekarz podjął decyzję o przewiezieniu skazanego do szpitala w Z..

Rok 2013

" Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 13, część II, kat. B.

Opis:

W dniu 29.05.2013 roku o godz. 9:20 do ZK w G. wpłynęła telefoniczna informacja od kontrahenta, że osadzony (IDO (...)) zatrudniony poza terenem jednostki w systemie bez konwojenta a grupie Parafia p.w. (...) K. Świata w miejscowości W., samowolnie oddalił się z miejsca pracy w nieznanym nikomu kierunku. Wysłano grupy pościgowe. Funkcjonariusze Policji doprowadzili w dniu 30.05.2013 roku o godz. 1:10 do AŚ B. w/w osadzonego.

" Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 13, część II, kat. B.

Opis:

W dniu 31.05.2013 roku o godz. 13:40 do ZK G. wpłynęła informacja od skazanego grupowego, że osadzony (IDO (...)) zatrudniony poza terenem jednostki w systemie bez konwojenta w grupie Gmina R. - G. w miejscowości G. około godz. 12:00 samowolnie oddalił się z miejsca pracy w nieznanym nikomu kierunku. Wysłano grupy pościgowe.

" Samowolne oddalenie się osoby pozbawionej wolności w trakcie pobytu poza terenem jednostki organizacyjnej w systemie bez konwojenta, pkt 13, część II, kat. B.

Opis:

W dniu 11.10.2013 roku o godz. 11:25 do ZK G. wpłynęła telefoniczna informacja od pracodawcy, że osadzony (IDO (...)) zatrudniony poza terenem jednostki w systemie bez konwojenta w grupie Gmina R. - R. w miejscowości R. samowolnie oddalił się z miejsca pracy w nieznanym nikomu kierunku. Wysłano grupy pościgowe.

" Przygotowanie do ucieczki przez osobę pozbawioną wolności lub usiłowanie jej dokonania z terenu jednostki organizacyjnej. Część II, kat. B, pkt 11.

Opis:

W dniu 16.10.2013 roku o godz. 02:10 osadzony (IDO (...)) usiłował dokonać ucieczki z terenu jednostki organizacyjnej typu półotwartego, wyskakując z I piętra nieokratowanego okna celi mieszkalnej, w której przebywał. Został dostrzeżony przez funkcjonariusza pełniącego służbę w rezerwie składu zmiany. Osadzonego zatrzymano bezpośrednio po skoku bez stosowania śpb. Więzień w wyniku skoku doznał urazu kończyny dolnej oraz kręgosłupa. Przewieziono osadzonego do szpitala więziennego w W. S..

21). Zakres, terminowość i trafność podejmowanych czynności mających na celu przygotowanie skazanego do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

22). Udzielanie pomocy postpenitencjarnej, zwłaszcza w zakresie uzyskania przez skazanego dokumentów tożsamości, znalezienia pracy i zakwaterowania po zwolnieniu z zakładu karnego, a także pomocy w ustaleniu niezdolności do pracy i prawa do renty z tytułu tej niezdolności.

Jednym z działań podejmowanych przez administrację zakładu karnego dla przygotowania skazanych do życia po zwolnieniu są kursy aktywnego poszukiwania pracy w ramach zajęć klubu pracy, o czym wspomniano już wcześniej. Prowadzą je zarówno wychowawcy działu penitencjarnego, jak i doradcy zawodowi Ochotniczych Hufców Pracy. Zajęcia obejmują od 20 do 40 godzin, w trakcie których uczestnicy nabywają tu umiejętności pisania życiorysów, listów motywacyjnych, prowadzenia rozmowy z pracodawcą, właściwego prezentowania siebie i swoich umiejętności, a także zdobywają wiedzę między innymi o działających urzędach pracy, aktualnych ofertach pracy. Podkreślić jeszcze należy, że w ramach zawartych porozumień co najmniej jeden raz w roku organizowane są spotkania skazanych z przedstawicielem Centrum (...) w Ł..

W 2011 r. przeprowadzono 7 edycji Klubów Pracy i objęto nimi 82 osadzonych.

W 2012 r. przeprowadzono 9 edycji Klubów Pracy i objęto nimi 89 osadzonych.

W 2013 r. przeprowadzono 9 edycji Klubów Pracy i objęto nimi 70 osadzonych.

Na pół roku przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary stosownie do art. 164 kkw na wniosek skazanego komisja penitencjarna ustala okres niezbędny mu na przygotowanie do życia po zwolnieniu. W 2011 r. okres taki ustalono 16 skazanym, w 2012 r. okres taki ustalono 4 skazanym, a w 2013 r. okres taki ustalono 9 skazanym.

Wychowawcy w celu weryfikacji potrzeb postpenitencjarnych skazanego zgodnie z § 33 pkt 1 Zarządzenia nr 2/04 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 24.02.2004 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych (z późniejszymi zmianami) nie później niż 6 miesięcy przed przewidywanym terminem warunkowego zwolnienia lub przed zakończeniem odbywania przez niego kary pozbawienia wolności przeprowadzają ze skazanymi rozmowy w celu uaktualnienia potrzeb w zakresie przygotowania ich do zwolnienia. W trakcie tych rozmów ustalają potrzeby w zakresie środków finansowych, posiadanej odzieży i obuwia stosownych do opuszczenia jednostki, posiadania mieszkania, kontaktów z osobami bliskimi mogącymi udzielić pomocy osadzonemu po opuszczeniu jednostki penitencjarnej, stanu zdrowia w celu ewentualnie uzyskania świadczeń rentowych, możliwości zatrudnienia itp. Bezpośrednio przed zwolnieniem dane te są weryfikowane. Jeżeli sytuacja zwalnianego tego wymaga zawiadamiany jest o tym właściwy dla jego miejsca zamieszkania ośrodek pomocy społecznej. Nadto zwalniani z ZK wymagający wsparcia otrzymują zapomogi bezzwrotne oraz świadczenia rzeczowe. Osadzonym udziela się też pomocy w wyrobieniu dowodu osobistego.

Reasumując należy stwierdzić, iż środki pieniężne - z całą pewnością niewystarczające - jakimi jednostka dysponowała w latach ubiegłych i w roku bieżącym rozdzielane były w sposób właściwy i racjonalny.

IV. Zalecenia powizytacyjne.

Wyniki przeprowadzonej wizytacji obejmującej pełen zakres zagadnień określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie szczególnego zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego pozwalają na bardzo pozytywną ocenę działań administracji Zakładu Karnego w G..

Nie stwierdzono żadnych istotnych uchybień w zakresie czynności administracyjnych wykonywanych przez funkcjonariuszy jednostki, ani też w ich merytorycznej pracy penitencjarnej. Należy zwrócić uwagę na właściwą atmosferę panującą w jednostce oraz poprawne stosunki między administracją zakładu karnego, a skazanymi. Ponadto - odpowiednie warunki bytowe oraz rozwiązania organizacyjne sprawiają, iż faktycznie przestrzegane są tu prawa osadzonych, a przy tym należycie egzekwowane ich obowiązki. Na podkreślenie zasługuje również ogromna inicjatywa dyrektora tejże jednostki penitencjarnej w pozyskiwaniu licznych instytucji, organizacji i stowarzyszeń służących pomocą w readaptacji skazanych. Realizacja zawartych z nimi porozumień pozwala znacznie rozszerzać - ograniczone środkami finansowymi - możliwości działania w zakresie kształcenia skazanych, ich zatrudnienia oraz przygotowania do życia na wolności, jak również organizacji ich czasu wolnego.

W celu jeszcze lepszego funkcjonowania Zakładu Karnego w G. zaleca się:

1. podstawowym i priorytetowym zaleceniem w dalszym ciągu jest podejmowanie przez Dyrektora Zakładu Karnego czynności zmierzających do zapewnienia aby powierzchnia w celi mieszkalnej na jednego skazanego wynosiła nie mniej niż 3 metry kwadratowe. Ma to związek z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26.05. 2008r (SK 25/O) w którym stwierdził, że art. 248§1 kkw jest niezgodny z art. 31 ust. 3 Konstytucji.
2. prowadzenie dokładnych badań osobo-poznawczych skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, a w szczególności dążenie do dokładnego rozpoznania środowiska osadzonych w celu zmniejszenia liczby zdarzeń będących wypadkami nadzwyczajnymi i dążenia do ich całkowitego wyeliminowania;
3. niedopuszczanie do przewlekłości postępowania na odcinku przesyłania korespondencji do sądu, zwłaszcza opinii i pism złożonych przez skazanych do administracji celem ich przesłania sądowi (szczególnie wnioski o przerwę, warunkowe przedterminowe zwolnienie i zażaleń na decyzje) oraz niezwłoczne doręczanie dokumentacji i orzeczeń skazanym, w szczególności tym, którzy opuszczają zakład karny;
4. kontynuowanie działań do pozyskiwania nowych miejsc pracy dla skazanych, pomimo bardzo dobrych dotychczasowych wyników osiągniętych na tym odcinku i stale zwiększanie wskaźnika ilości zatrudnionych osadzonych zobowiązanych do płacenia alimentów;
5. w trakcie oddziaływań penitencjarnych nakłaniać skazanych do podejmowania nauczania i uczestniczenia w organizowanych kursach zawodowych;
6. dalsze kontynuowanie starań o systematyczny spadek liczby osadzonych związanych z podkulturą więzienną;
7. dalszą dbałość o przestrzeganie terminów dokonywania ocen postępów skazanych w resocjalizacji;
8. dążenie do tego aby jak największa ilość skazanych odbywała karę w systemie programowanego oddziaływania.

Wyniki wizytacji stosownie do § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie szczególnego zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego zostały omówione z Dyrektorem Zakładu Karnego w G. ppłk T. S. w dniu 17 kwietnia 2014 r.

Stosownie do § 7 ust 1a wyżej wymienionego rozporządzenia wyznaczam termin do 31 grudnia 2014 r. do poinformowania mnie o zakresie i sposobie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

25 kwietnia 2014 r. Sporządził:

Sędzia Sądu Okręgowego w Łomży

Stanisław Guziejko